

บทที่ 2

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในประเทศ

2.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั่วไป

สภาพแวดล้อมทั่วไปมีอิทธิพลและส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมและการดำเนินธุรกิจ การศึกษาวิเคราะห์และการพยากรณ์เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบอันอาจเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบทางด้านบวก หรือผลกระทบทางด้านลบ สามารถเป็นสัญญาณเตือนให้กับผู้ประกอบการเพื่อจะได้เตรียมรับมือกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม และทันทั่วทั้งที่เป็นการศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั่วไป โดยอาศัยตัวแบบการวิเคราะห์ PEST Analysis ซึ่งจัดกลุ่มสภาพแวดล้อมออกเป็น 1) สภาพแวดล้อมด้านการเมือง กฎหมาย ข้อบังคับ 2) สภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ 3) สภาพแวดล้อมด้านสังคม และ 4) สภาพแวดล้อมด้านเทคโนโลยี

2.2 การวิเคราะห์ด้านการเมือง กฎหมาย ข้อบังคับ และผลกระทบ

2.2.1 ปัจจัยด้านการเมือง กฎหมาย และข้อบังคับ

ก. การเมือง

การเมืองของประเทศถือเป็นสภาพแวดล้อมที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจทางธุรกิจประการหนึ่ง เนื่องจากมีอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานและผลประกอบการธุรกิจ ในส่วนของธุรกิจบริการอำนวยความสะดวก การพัฒนาฝีมือแรงงาน การกำหนดค่าแรงขั้นต่ำ สวัสดิการแรงงาน ถือเป็นประเด็นสำคัญที่ผู้ประกอบการจะต้องคำนึงถึงเนื่องจากแรงงานถือเป็นปัจจัยหลักของธุรกิจในกลุ่มดังกล่าว ตลอดจนความไม่แน่นอนทางการเมืองตลอดทั้งปี 2550 ที่ผ่านมา

ปัจจัยการเมืองปี 2549-2550 ภายหลังการเข้ามายึดอำนาจและเข้ามาปฏิรูปการปกครองของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) ทำให้ประเทศไทยถูกมองว่าไม่ได้อยู่ในสภาพของระบอบประชาธิปไตยที่ตะวันตกยอมรับกัน พร้อมกับการเมืองไทย ยังพบปัญหาคลื่นใต้น้ำ ปัญหาไฟใต้ที่ยังคงรุนแรงอยู่ ซึ่งไฟใต้ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภาคใต้อยู่แล้ว และประเทศไทยยังเจอปัญหาการวางระเบิดในคืนสงกรานต์ปีเก่าต้อนรับปีใหม่ 2550 อีกด้วย ซึ่งกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนและลูกค้าต่างประเทศ และกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก อันส่งผลให้การจับจ่ายใช้สอยหดตัวลง

ถึงแม้ว่า จะได้มีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรครั้งล่าสุด พรรคพลังประชาชน ซึ่งถูกมองว่าเป็นพรรคไทยรักไทยเดิมได้รับชัยชนะการเลือกตั้ง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การเมืองไทยยังไม่พ้นวิกฤติ เสมือนสมัยสุดท้ายที่พรรคไทยรักไทยบริหารประเทศ ก่อนจะถูกรัฐประหาร เมื่อการเมืองไทยยังคงเป็นความขัดแย้งจาก 2 ขั้วใหญ่ ทำให้การบริหารประเทศมีปัญหา มาก รวมทั้งที่รัฐบาลจะต้องแก้ปัญหาการเมือง เป็นการต่อสู้ทางการเมืองกับขั้วฝ่ายตรงข้ามมากกว่าจะมีเวลาในการบริหารราชการแผ่นดิน ประกอบกับปัญหาเรื่องการจะถูกยุบพรรคหรือไม่ยุบพรรค นำไปสู่การขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นประเด็นร้อนทางการเมืองขึ้นมา อีกทั้งการมีประเด็นเขาพระวิหารเข้ามา ทำให้ข้อพิพาทเมืองที่ยืนอยู่ตรงข้ามกับพรรคพลังประชาชนได้หยิบยกขึ้นมาต่อสู้ทางการเมือง นำไปสู่การชุมนุมที่ยืดเยื้อซึ่งสร้างความไม่มั่นใจให้กับนักลงทุนต่างชาติ ประกอบกับปัญหาเก่า ๆ ของการเมืองซึ่งยังคงอยู่ได้แก่

ปัญหาชายแดนภาคใต้ ซึ่งปัญหาผู้ก่อการร้ายในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังคงมีอยู่ และรัฐบาลก็ไม่ได้มีนโยบายที่เด่นชัดในการแก้ปัญหา ประกอบกับรัฐบาลเผชิญปัญหาการเมืองอยู่ จึงไม่เห็นยุทธศาสตร์ด้านภาคใต้ออกมาเป็นรูปธรรม ซึ่งปัญหาเดิมก็ยังคงอยู่และสะท้อนต่อภาวะเศรษฐกิจของสามจังหวัดภาคใต้ และสะท้อนถึงปัญหาความมั่นคงของประเทศ

ปัญหาการคอร์รัปชัน ประเทศไทยในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ผู้นำถูกมองว่ามีการคอร์รัปชันเชิงนโยบายสูง ทำให้การออกนโยบายการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดิน บางครั้งถูกมองด้วยความไม่เชื่อมั่นว่าจะแอบแฝงผลประโยชน์ใดๆ หรือไม่ ซึ่งทำให้เกิดแรงคัดค้านทางการเมืองในนโยบายต่างๆ เช่น รัฐบาลเคยแจ้งว่าจะมีการเช่ารถ ขสมก.จำนวนมากเพื่อยกเลิกรถเก่าออกไป แต่ก็ถูกเสียงวิพากษ์วิจารณ์ในด้านผลประโยชน์ ทำให้รัฐบาลต้องถอนเรื่องเหล่านี้ออกไป ซึ่งจะทำให้การบริหารของรัฐบาลไม่สามารถทำได้ง่ายๆ เพราะประชาชนจับตามองด้วยความสงสัยในเรื่องของผลประโยชน์ทับซ้อน

ปัญหาของคุณสมบัติผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กล่าวได้ว่า รัฐบาลชุดนายสมัคร สุนทรเวช เผชิญกับปัญหาตรงนี้ค่อนข้างสูง รัฐมนตรีถูกตรวจสอบเรื่องวุฒิการศึกษา รวมทั้งเรื่องการถือหุ้น อีกทั้งนายสมัครฯ เองถูกฟ้องในเรื่องคุณสมบัติที่เป็นผู้ดำเนินรายการชิมไปบ่นไป ดังนั้นจะเห็นว่า เพียงปัญหาส่วนตัวของรัฐมนตรีเองก็ยังเป็นปัญหา ซึ่งมีผลทำให้การบริหารการเมืองหรือการดำเนินด้านนโยบายการเมืองไม่ง่ายเลย

ความแตกแยกในสังคมไทยทำให้การเมืองไทย รัฐบาลที่จะมาบริหารประเทศทำได้ยากกว่ารัฐบาลยุคทุกสมัย ความแตกแยกนับว่าจะมีแนวโน้มทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น จนกล่าวได้ว่า สังคมไทยได้เกิดปัญหาการแตกแยกภายในชาติ ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากการเลือกตั้งว่า ภาคอีสานและเหนือเลือกพรรคพลังประชาชน ขณะที่ภาคใต้เลือกพรรคประชาธิปัตย์ แม้การเลือกพรรคใดเป็นเรื่องปกติ แต่ปัญหาอยู่ที่อีกฝ่ายจะเกลียดอีกฝ่ายหนึ่งอย่างรุนแรง ซึ่งความแตกแยกในสังคมส่งผลให้การบริหารการเมืองไม่ราบรื่นเท่าที่ควร

ความมีเสถียรภาพทางการเมืองเป็นเรื่องสำคัญของการบริหารประเทศ ถึงแม้รัฐบาลชุดปัจจุบันจะมีเสียงในสภาผู้แทนราษฎรที่ค่อนข้างมาก ซึ่งน่าจะมีเสถียรภาพทางการเมืองสูง แต่กลับตรงกันข้าม ภายในไม่ถึงสี่เดือนรัฐบาลได้เผชิญปัญหากับกลุ่มการเมืองภาคประชาชนที่ออกมาประท้วง ทำให้รัฐบาลที่ครองเสียงข้างมากเองกลายเป็นรัฐบาลที่ไม่มีเสถียรภาพ โดยในปี 2551 ช่วงเวลาเพียงไม่ถึง 1 ปี มีการปรับเปลี่ยนรัฐบาลมาแล้วถึง 4 ชุด ซึ่งสะท้อนถึงความไม่มีความมีเสถียรภาพทางการเมืองและทำให้การบริหารประเทศยากยิ่งขึ้น

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทย กล่าวได้ว่า การเกิดภาคการเมืองประชาชนส่งผลกระทบต่อการเมืองไทยแบบเดิมๆ เพราะการเมืองไทยแบบเดิมๆ พรรคใดมีคะแนนเสียงข้างมากสามารถรวมคะแนนจากพรรคอื่นได้จัดตั้งรัฐบาล และการต่อสู้ส่วนใหญ่จะเป็นการต่อรองผลประโยชน์ในการต่อสู้ในสภาผู้แทนราษฎร แต่ปัจจุบันถึงแม้พรรคพลังประชาชนจะชนะการเลือกตั้งแต่การเมืองภาคประชาชนเกิดขึ้น ทำให้การบริหารประเทศและการเมืองได้เปลี่ยนไป การต่อสู้กับกลุ่มประชาชนมีความยากขึ้น ประกอบกับคนไทยเริ่มเรียกร้องสิทธิในการเรียกร้องการต่อสู้ทางการเมืองแบบสันติวิธีมากขึ้น ทำให้การประท้วงเกิดขึ้น การเมืองไทยจึงนอกจากสู้กันภายในสภาผู้แทนราษฎรแล้วยังต้องต่อสู้นอกสภาฯ ด้วย

ข. นโยบายของรัฐ

ธุรกิจบริการเป็นส่วนหนึ่งของภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรม นโยบายในส่วนที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจภาคบริการมีบางหัวเรื่องที่น่าสนใจ ได้แก่

นโยบายแรงงานต่างด้าว ธุรกิจบริการเป็นธุรกิจที่ใช้แรงงานคน เป็นปัจจัยสำคัญ เช่น ธุรกิจทำความสะอาด ธุรกิจรักษาความปลอดภัย ซึ่งธุรกิจเหล่านี้อาจไม่ต้องการแรงงานที่มีความรู้มาก และถ้าเป็นตลาดล่างแล้วการแข่งขันด้านราคาค่อนข้างสูง ปัจจุบันรัฐบาลไทยยังไม่มีนโยบายรับหรืออนุญาตให้แรงงานต่างด้าวเข้ามาเพิ่ม ทำให้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องใช้แรงงานไทย และแรงงานต่างด้าวส่วนหนึ่งก็เป็นแรงงานที่ผิดกฎหมาย คือแอบลักลอบเข้าเมืองมา ดังนั้นนโยบายเรื่องแรงงานต่างด้าวย่อมส่งผลกระทบต่อธุรกิจบริการอำนวยความสะดวกซึ่งต้องใช้แรงงานจำนวนมากพอสมควร

นโยบายเรื่องค่าแรงขั้นต่ำ การปรับอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำจะกระทบอย่างมากต่อธุรกิจบริการอำนวยความสะดวก เพราะต้นทุนส่วนใหญ่ของธุรกิจบริการอำนวยความสะดวกคือค่าจ้าง โดยค่าจ้างจะสัมพันธ์โดยตรงกับต้นทุนของธุรกิจนี้ เนื่องจากรายได้หรือกำไรเกิดขึ้นจากค่าบริการที่บวกเพิ่มจากค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ ธุรกิจบริการอำนวยความสะดวกต้นทุนเรื่องค่าจ้างแรงงานมีสัดส่วนสูงต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมดขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจทำความสะอาดอาคาร ธุรกิจรักษาความปลอดภัย ธุรกิจนักร้อง ธุรกิจถ่ายรูป เป็นต้น ดังนั้นเมื่อการปรับอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำเกิดขึ้น (ตารางที่ 2.1) ธุรกิจบริการจะแจ้งลูกค้าขอปรับราคาเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น ถ้ารัฐบาลมีการปรับค่าแรงบ่อยจะทำ

ให้ต้นทุนการให้บริการเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ต้องขอปรับอัตราค่าบริการกับลูกค้าด้วย ซึ่งแตกต่างกับภาคผลิตที่การปรับอัตราค่าจ้างแรงงานขึ้นต่ำไม่ได้ทำให้ภาคผลิตสินค้าขอปรับราคาสินค้าโดยทันที และภาคผลิตยังมีต้นทุนวัตถุดิบ และค่ากระบวนการผลิตที่มีสัดส่วนต่อต้นทุนสินค้าที่สูง

ตารางที่ 2.1 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำใหม่ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2551

พื้นที่	ค่าจ้างขั้นต่ำ
กรุงเทพมหานคร นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร	203
ภูเก็ต	197
ชลบุรี	180
สระบุรี	179
ฉะเชิงเทรา พระนครศรีอยุธยา และระยอง	173
นครราชสีมา	170
ระนอง	169
พังงา และ เชียงใหม่	168
กระบี่ และ กาญจนบุรี	165
เพชรบุรี และ ราชบุรี	164
จันทบุรี ปราจีนบุรี และ ลพบุรี	163
เลย	162
สิงห์บุรี และ อ่างทอง	161
ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม และ สระแก้ว	160
ชุมพร และ อุทัยธานี	158
เชียงราย ตรัง สงขลา หนองคาย และ อุดรธานี	157
กำแพงเพชร ตราด นครนายก และ ลำพูน	156
กาฬสินธุ์ นครศรีธรรมราช นครสวรรค์ บุรีรัมย์ ปัตตานี พัทลุง เพชรบูรณ์ ยโสธร ชะลา สกลนคร สตูล และ สุราษฎร์ธานี	155
ขอนแก่น ชัยนาท ร้อยเอ็ด ลำปาง สุพรรณบุรี หนองบัวลำภู และ อุบลราชธานี	154

ตารางที่ 2.1 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำใหม่ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2551 (ต่อ)

พื้นที่	ค่าจ้างขั้นต่ำ
นครพนม นราธิวาส มุกดาหาร และ อำนาจเจริญ	153
อุดรดิตถ์	149
ชัยภูมิ	148

ที่มา : กระทรวงแรงงาน http://www.mol.go.th/statistic_01.html, 5 กรกฎาคม 2551.

ค. กฎหมาย กฎระเบียบ

กฎหมายและกฎระเบียบที่บังคับใช้เพื่อคุ้มครองแรงงานและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยสำคัญในการให้บริการของธุรกิจบริการอำนวยการ คือ แรงงาน ซึ่งต้องใช้กำลังคนเป็นจำนวนมาก และหากพิจารณาโดยภาพรวมแล้ว จะเห็นได้ว่าแรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่ได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 โดยทั่วไป การจ้างงานการคุ้มครองแรงงาน เป็นการคุ้มครองในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเวลาการทำงานปกติของลูกจ้าง เวลาพัก การทำงานในวันหยุด การทำงานล่วงเวลา วันหยุดประจำปี วันหยุดตามประเพณี วันหยุดพักผ่อนประจำปี การลาป่วย การลาเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ การทำงานของแรงงานหญิง การทำงานของแรงงานเด็ก ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ค่าล่วงเวลาในวันหยุด สวัสดิการ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย สภาพแวดล้อมในการทำงาน การพักงาน และการจ่ายค่าชดเชยแก่ลูกจ้าง นอกจากนี้ ยังมีบางส่วนที่ไม่อยู่ในการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541

กฎหมายและกฎระเบียบที่บังคับใช้เพื่อคุ้มครองแรงงานและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกระทรวงแรงงาน (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2551) มีดังนี้

1) พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน เป็นกฎหมายที่บัญญัติถึงสิทธิและหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้าง โดยกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการทำงานในส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้แรงงาน การกำหนดค่าตอบแทน ลักษณะของงานและลูกจ้าง ชั่วโมงการทำงาน วันหยุด วันลาของลูกจ้าง เป็นต้น

พระราชกฤษฎีกาและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

- พระราชกฤษฎีกากำหนดงานที่ให้มีการคุ้มครองแรงงานแตกต่างไปจากพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541

- กฎกระทรวงฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2541) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 (กำหนดชั่วโมงทำงานล่วงเวลาและชั่วโมงการทำงานในวันหยุด)

- กฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2541) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 (กำหนดงานที่มีลักษณะหรือสภาพของงานที่นายจ้างไม่อาจให้ลูกจ้างหยุดทำงานในวันหยุดตามประเพณี)

- กฎกระทรวง ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2541) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 (กำหนดงานซึ่งห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำ)

- กฎกระทรวง ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2541) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 (กำหนดงานที่ให้มีการคุ้มครองแรงงานกรณีต่างๆ แตกต่างไปจากที่กำหนดในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน)

- กฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2543) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 (กำหนดเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดการทำงานของงานบางประเภทรวมถึงงานอาชีพด้านบริการ)

2) กฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน

- ประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบการเพื่อความปลอดภัยในการทำงานสำหรับลูกจ้าง ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2534

- ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2519

- ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า ลงวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2522

3) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ 3 ลักษณะ 6 จ้างแรงงาน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ลักษณะที่ 6 ว่าถึงจ้างแรงงาน (Hire of service) สัญญาจ้างแรงงาน คือสัญญาซึ่งบุคคลหนึ่งเรียกว่า "ลูกจ้าง" ตกลงจะทำงานให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า "นายจ้าง" และนายจ้างตกลงจะให้สินจ้างตลอดเวลาที่ทำงาน การจ้างแรงงานนี้รวมถึงการใช้ความรู้ความสามารถด้วย เช่น การจ้างครูมาสอนหนังสือ จ้างเกษตรกรหรือที่ปรึกษามาประจำร้านขายยาด้วย(มีการบังคับบัญชา) สัญญาจ้างแรงงานมีลักษณะ 4 อย่าง คือ

- ต้องมีการตกลงเป็นนายจ้างและลูกจ้างกัน
- เป็นสัญญาต่างตอบแทน

- สารสำคัญอยู่ที่คู่สัญญา คือต้องยินยอมพร้อมใจด้วยกันทั้ง 2 ฝ่าย เช่น การโอนไปทำงานในบริษัทใหม่ ถ้าไม่ยอมก็บอกเลิกสัญญาได้ นายจ้างยังต้องจ่ายค่าชดเชย

- ไม่มีแบบและมีอายุความ 10 ปี

4) พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518

กฎหมายแรงงานสัมพันธ์ เป็นกฎหมายที่กำหนดแนวทางปฏิบัติต่อกันระหว่างบุคคลสองฝ่ายคือ ฝ่ายนายจ้าง และฝ่ายลูกจ้าง เพื่อให้บุคคลทั้งสองฝ่ายได้มีความเข้าใจอันดีต่อกัน สามารถทำข้อตกลงในเรื่องสิทธิ หน้าที่และผลประโยชน์ในการทำงานร่วมกันได้ รวมทั้งกำหนดวิธีการระงับข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาทแรงงานที่เกิดขึ้นให้ยุติลงโดยรวดเร็ว และด้วยความพอใจของทั้งสองฝ่ายมากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสงบสุขในการทำงานร่วมกัน อันจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพการทำงาน ความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศชาติต่อไปเป็นสำคัญ

5) พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537

พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายคุ้มครองลูกจ้างหรือผู้ที่อยู่ในอุปการะของลูกจ้าง ด้วยการกำหนดให้นายจ้างจ่ายเงินให้แก่บุคคลดังกล่าวเมื่อลูกจ้างได้รับอันตรายหรือเจ็บป่วยหรือตายอันมีสาเหตุมาจากการทำงานให้นายจ้าง และกำหนดให้มีกองทุนเงินทดแทนขึ้น โดยให้นายจ้างจ่ายเงินสมทบกองทุนดังกล่าวไว้เพื่อเป็นหลักประกันในการจ่ายเงินทดแทนแก่ลูกจ้างหรือผู้อยู่ในอุปการะของลูกจ้างแทนนายจ้าง

6) พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533

กฎหมายประกันสังคม เป็นกฎหมายที่กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนประกันสังคมขึ้น โดยให้ลูกจ้างหรือผู้สมัครเข้าประกันตน นายจ้าง และรัฐบาลร่วมออกเงินสมทบ เพื่อใช้กองทุนดังกล่าวเป็นหลักประกันให้แก่ลูกจ้างและผู้สมัครเข้าประกันตนได้รับการสงเคราะห์เมื่อประสบอันตราย เจ็บป่วยทุพพลภาพ หรือตายอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน คลอดบุตร ชราภาพ และว่างงาน รวมทั้งการสงเคราะห์บุตร ซึ่งจะทำให้ชีวิตของลูกจ้างและสังคมมีความมั่นคงขึ้น

7) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522

กฎหมายว่าด้วยศาลแรงงานเป็นกฎหมายที่จัดตั้งศาลแรงงานขึ้นเพื่อให้เป็นศาลชำนาญพิเศษ มีอำนาจในการพิจารณาคดีแรงงานอันเป็นข้อขัดแย้งระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง โดยผู้พิพากษาที่มีความรู้ความเข้าใจในปัญหาแรงงานร่วมกับผู้พิพากษาสมทบฝ่ายนายจ้างและผู้พิพากษาสมทบฝ่ายลูกจ้าง และกำหนดวิธีการพิจารณาคดีให้เป็นไปโดยสะดวก ประหยัด รวดเร็ว เสมอภาคและเป็นธรรม เพื่อให้คู่ความมีโอกาสประนีประนอมยอมความและสามารถกลับไปทำงานร่วมกันโดยไม่เกิดความรู้สึกที่ขัดแย้งหรือต่อต้านต่อกัน

8) พระราชบัญญัติสงเคราะห์อาชีพแก่คนไทย พ.ศ. 2499

กำหนดให้เจ้าของสถานประกอบการอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมหรือธุรกิจตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาซึ่งมีคนงานตั้งแต่สิบคนขึ้นไป จะต้องจัดให้มีคนงานที่มีสัญชาติไทยเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องไม่เกินร้อยละห้าสิบของจำนวนคนงานทั้งหมด

1. พระราชกฤษฎีกาให้ใช้พระราชบัญญัติสงเคราะห์อาชีพแก่คนไทย พ.ศ. 2499 บังคับในท้องที่จังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี พ.ศ. 2499 ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 7 พฤศจิกายน 2499 เป็นต้นไป

2. พระราชกฤษฎีกากำหนดกิจการอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมหรือธุรกิจซึ่งจะต้องจัดให้มีคนงาน ที่มีสัญชาติไทยเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนด พ.ศ. 2537 ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 เมษายน 2537 เป็นต้นไป พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้กำหนดให้เจ้าของกิจการ ซึ่งใช้คนงานตั้งแต่ 10 คนขึ้นไปจะต้องจัดให้มีคนงานที่มีสัญชาติไทยเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนคนงานทั้งหมดในกิจการ 9 ประเภท คือ 1. การเชื่อมและชุบโลหะ 2. การทอผ้าด้วยเครื่องจักร 3. การทำบล็อกและตรา 4. การทำรองเท้า 5. การทำเครื่องเรือน 6. การต่อ สร้าง ประกอบ แกะไข หรือซ่อมแซมยานพาหนะหรือ อุปกรณ์ของยานพาหนะ 7. การสร้าง ประกอบ แกะไข หรือ ซ่อมแซมเครื่องจักร เครื่องยนต์ เครื่องไฟฟ้า หรือเครื่องวิทยุ 8. การก่อสร้าง ต่อเติม ติดตั้ง บำรุงรักษา ซ่อมแซม คัดแปลง หรือ รื้อถอนอาคาร และ 9. การทำไม้ขีดไฟ

9) พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. 2528

การจัดหางาน ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบสำนักงานจัดหางานหรือบริษัท จัดหางาน ต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการ ตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ.2528 มาตรา 4 บัญญัติไว้ว่า "จัดหางาน หมายความว่า ประกอบธุรกิจจัดหางานให้แก่คนหางานหรือหาถูกจ้างให้แก่นายจ้าง โดยจะเรียกหรือรับค่าบริการตอบแทนหรือไม่ก็ตาม" "คนหางาน หมายความว่า บุคคลซึ่งประสงค์จะทำงานโดยเรียก หรือรับค่าจ้างเป็นเงินหรือผลประโยชน์อื่น" การจัดหางานของสำนักงานหรือบริษัทจัดหางานที่มีอยู่มากมายในแต่ละจังหวัดนั้น ต้องศึกษาให้แน่ชัดเพื่อจะไม่ให้ ถูกหลอกลวงได้ เพราะแต่ละคนต่างก็มีวิธีหางานที่แตกต่างกันโดยติดต่อผ่านเพื่อนฝูง คนรู้จักกัน หรือรุ่นพี่ รุ่นน้อง หรือผ่านหน่วยงานแนะอาชีพของสถาบันที่ศึกษาอยู่ หรือวิธีสอบถามจากหน่วยราชการที่ให้บริการจัดหางาน หรือวิธีติดต่อกับนายจ้างโดยตรงหรือจากสื่อมวลชนต่าง ๆ

10) พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551

พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551 บัญญัติไว้ควบคุมการทำงานของคนที่ต่างด้าวที่ขออนุญาตทำงานในประเทศไทยและสงวนอาชีพบางอย่างไว้สำหรับคนไทย โดยคนต่างด้าวที่จะขออนุญาตทำงานได้มี 3 ประเภท คือ

- คนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว แต่ไม่ใช่พนักงานหรือผู้เดินทางผ่าน
- คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานในราชอาณาจักร ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน หรือตามกฎหมายอื่น
- คนต่างด้าวที่ถูกเนรเทศ ซึ่งได้รับการผ่อนผันให้ไปประกอบอาชีพ ณ ที่แห่งใดแทนการเนรเทศ หรืออยู่ในระหว่างรอการเนรเทศ คนต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรืออยู่ในระหว่างรอการส่งกลับออกนอกราชอาณาจักร คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยหรือถูกถอนสัญชาติ ซึ่งสามารถทำงานได้ 27 อาชีพตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

11) พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2535

กฎหมายกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นกฎหมายที่ส่งเสริมให้นายจ้างและลูกจ้างจัดตั้งกองทุนขึ้นเพื่อเป็นสวัสดิการแก่ลูกจ้างเมื่อออกจากงาน เพื่อส่งเสริมการออมเงินและระดมเงินออมไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการและการจัดการกองทุนเพื่อให้เกิดความมั่นคงและเป็นประโยชน์แก่ลูกจ้าง

12) อนุสัญญาระหว่างประเทศ

อนุสัญญาระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแรงงานในสถานบริการ เพื่อให้การออกกฎหมายเป็นไปอย่างเหมาะสมและเป็นไปตามมาตรฐานสากล และเพื่อให้ได้แนวคิดในการออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองแรงงานในสถานบริการ จึงกำหนดให้มีการศึกษาอนุสัญญา (Conventions) และข้อเสนอแนะ (Recommendations) ต่างๆ ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ที่เกี่ยวข้องกับคนทำงานในตอนกลางคืน หรือแรงงานในสถานบริการ ทั้งนี้ อนุสัญญาและข้อเสนอแนะที่ทำการศึกษา ได้แก่

1) หลักประกันและการคุ้มครองสิทธิพื้นฐาน

อนุสัญญา

- C29 Forced Labour Convention, 1930
- C87 Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948
- C98 Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949
- C100 Equal Remuneration Convention, 1951
- C105 Abolition of Forced Labour Convention, 1957
- C111 Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958
- C138 Minimum Age Convention, 1973

- C182 Worst Forms of Child Labour Convention, 1999

ข้อเสนอแนะ

- R36 Forced Labour (Regulation) Recommendation, 1930
- R90 Equal Remuneration Recommendation, 1951
- R111 Discrimination (Employment and Occupation) Recommendation,

1958

- R146 Minimum Age Recommendation , 1973
- R190 Worst Forms of Child Labour Recommendation, 1999

2) สภาพการทำงาน

อนุสัญญา

- C30 Hours of Work (Commerce and Offices) Convention, 1930
- C47 Forty-Hour Week Convention, 1935
- C52 Holidays with Pay Convention, 1936
- C95 Protection of Wages Convention, 1949
- C106 Weekly Rest (Commerce and Offices) Convention, 1957
- C131 Minimum Age Fixing Convention , 1970
- C132 Holidays with Pay Convention (Revised), 1970
- C158 Termination of Employment Convention , 1982
- C173 Protection of Workers' Claims (Employer's Insolvency)

Convention,1992

ข้อเสนอแนะ

- R18 Weekly Rest (Commerce) Recommendation, 1921
- R47 Holidays with Pay Recommendation, 1936
- R85 Protection of Wages Recommendation, 1949
- R98 Holidays with Pay Recommendation, 1954
- R103 Weekly Rest (Commerce and Offices) Recommendation, 1957
- R135 Minimum Wage Fixing Recommendation, 1970
- R166 Termination of Employment Recommendation, 1982
- R180 Protection of Workers' Claims (Employer's Insolvency)

Recommendation, 1992

3) การใช้แรงงานเด็ก (เรียงตามลำดับการประกาศใช้อนุสัญญาและข้อแนะ)

อนุสัญญา

- C33 Minimum Age (Non-Industrial Employment) Convention, 1932
- C60 Minimum Age (Non-Industrial Employment) Convention, 1937
- C78 Medical Examination of Young Persons (Non-Industrial Occupations)

Convention, 1946

- C138 Minimum Age Convention, 1973

ข้อแนะ

- R41 Minimum Age (Non-Industrial Employment) Recommendation, 1932
- R79 Medical Examination of Young Persons Recommendation, 1946
- R146 Minimum Age Recommendation, 1970

4) การใช้แรงงานหญิง

อนุสัญญา

- C3 Maternity Protection Convention, 1919
- C103 Maternity Protection Convention (Revised), 1952
- C183 Maternity Protection Convention, 2000

ข้อแนะ

- R95 Maternity Protection Recommendation, 1952
- R191 Maternity Protection Recommendation, 2000

5) การทำงานแบบไม่เต็มเวลา (Part-time Work)

อนุสัญญา

- C175 Part-Time Work Convention, 1994

ข้อแนะ

- R182 Part-Time Work Recommendation, 1994

6) การคุ้มครองด้านสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน

อนุสัญญา

- C120 Hygiene (Commerce and Offices) Convention, 1964
- C155 Occupational Safety and Health Convention, 1981

ข้อเสนอแนะ

- R97 Protection of Workers' Health Recommendation, 1953
- R120 Hygiene (Commerce and Offices) Recommendation, 1964
- R164 Occupational Safety and Health Recommendation, 1981

7) สภาพแวดล้อมในการทำงาน

อนุสัญญา

- C148 Working Environment (Air Pollution, Noise and Vibration)

Convention, 1977

ข้อเสนอแนะ

- R156 Working Environment (Air Pollution, Noise and Vibration)

Recommendation, 1977

นอกจากกฎหมายที่เกี่ยวกับแรงงานแล้ว ในกิจกรรมเฉพาะแต่ละกิจกรรมของธุรกิจบริการอำนวยการยังมีกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้ประกอบการจะต้องปฏิบัติตาม ดังเช่น ในกิจกรรมบรรจุภัณฑ์ซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียด ดังต่อไปนี้

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบรรจุภัณฑ์

ความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์นับวันจะมีมากยิ่งขึ้น เนื่องจากความตื่นตัวของผู้บริโภค และกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งกระตุ้นให้รัฐบาลต้องออกกฎหมายต่างๆ มาเพื่อควบคุม (ส่วนบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์, 2551) อันประกอบไปด้วย

1) พระราชบัญญัติมาตรการชั่งตวงวัด พ.ศ. 2466

พรบ. ฉบับนี้ร่างขึ้นเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้บริโภคสินค้าตามปริมาณที่กำหนด ซึ่งจะได้ผลดีเพียงใด ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของผู้ประกอบการดูแลเอาใจใส่ในการบรรจุสินค้าของตนเองให้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยครอบคลุมสินค้าที่ผลิตแล้ว จัดจำหน่ายในประเทศ และยักรวมถึงสินค้าหีบห่อ ที่นำเข้าหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร ดังนั้น อุปกรณ์หรือเครื่องจักรใด ๆ ที่ใช้ในการชั่งตวงวัด จะต้องได้รับใบรับรองส่วนหน่วยที่แสดงปริมาณของสินค้าตามมาตรชั่งตวงวัด ควรใช้ระบบเมตริก และตัวเลขที่ใช้ สามารถใช้ตัวเลขอารบิกหรือตัวเลขไทยได้ ขนาดของตัวเลข และตัวอักษร ที่ใช้ต้องไม่เล็กกว่า 2 มิลลิเมตร

นอกจากนี้ ในประกาศกระทรวงพาณิชย์ฉบับล่าสุด ฉบับที่ 13 ปี พ.ศ. 2539 ได้กำหนดให้สินค้าบางประเภท (ประกอบด้วย อาหารปรุงแต่ง เครื่องดื่ม และน้ำส้มสายชู) บรรจุสินค้า ตามปริมาณที่กำหนด

2) พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522

สาระสำคัญในพระราชบัญญัติฉบับนี้ สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การขึ้นทะเบียนตำรับอาหาร และการขึ้นทะเบียนฉลากอาหาร

(1) การขอขึ้นทะเบียนตำรับอาหาร ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 กำหนดให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าซึ่งอาหารควบคุมเฉพาะ ต้องนำอาหารนั้นมาขอขึ้นทะเบียนตำรับอาหารก่อน เมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนแล้ว จึงผลิตหรือนำเข้าเพื่อจำหน่ายได้ หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) การขอขึ้นทะเบียนฉลากอาหาร อาหารควบคุมเฉพาะที่กำหนดคุณภาพ และที่กำหนดให้มีฉลากต้อง ขึ้นทะเบียนอาหารและขออนุญาตใช้ฉลาก เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงทำการผลิตอาหารที่ต้องขออนุญาตใช้ ฉลากอาหารมี 4 กลุ่ม คือ

1. อาหารควบคุมเฉพาะที่ผลิตจากสถานที่ผลิตที่ไม่เข้าข่ายเป็นโรงงาน
2. อาหารที่ถูกกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐาน
3. อาหารที่ถูกนำเข้าประเทศเพื่อจำหน่ายซึ่งไม่ใช่อาหารควบคุมเฉพาะ
4. อาหารอื่นที่มีการจำหน่ายและรัฐมนตรีออกประกาศกำหนดให้เป็นอาหารที่ต้องมีฉลากคือ อาหารประเภทที่ 1 ที่ 2 และบางส่วนของประเภทที่ 4 ตามที่ประกาศกำหนดให้มีฉลากที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ซึ่งต้องมีข้อมูลดังต่อไปนี้

4.1 เครื่องหมายเลขทะเบียนหรือเลขอนุญาตใช้ฉลากอาหาร พร้อมปีที่ให้อนุญาต

4.2 น้ำหนักสุทธิ หรือปริมาณสุทธิ

4.3 ชื่อภาษาไทย กำหนดให้ใช้อักษรเดียวกัน ซึ่งอาจมีชื่อได้ 2 ส่วนคือ

1. ชื่อตามกฎหมายที่กำหนดให้เรียกผลิตภัณฑ์นั้น
2. ชื่อทางการค้า (Brand Name)

4.4 ส่วนประกอบที่สำคัญโดยประมาณ การระบุส่วนประกอบนี้ต้องระบุปริมาณเป็นร้อยละของน้ำหนัก และเรียงจากปริมาณมากไปหาน้อย

- การระบุส่วนประกอบหรือวัตถุปรุงแต่งรสอาหาร
- ระบุวันที่ผลิตหรือวันที่หมดอายุ
- ชื่อผู้ผลิต ผู้จำหน่าย หรือผู้นำเข้าพร้อมที่อยู่
- คำแนะนำในการเก็บรักษา และในการปรุงอาหาร หรือการเตรียมเพื่อบริโภค
- ข้อควรระวังหรือคำเตือน และวิธีป้องกันอันตรายที่เกิดขึ้น (ถ้ามี)

■ สัญลักษณ์รหัสแห่ง

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ถือได้ว่าเป็นกฎหมายฉบับแรกของประเทศไทยที่มีการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคโดยตรง เนื่องจากกฎหมายอื่นๆ ที่บัญญัติขึ้นควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจนั้นเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคทางอ้อม ผู้บริโภคจึงไม่อาจใช้สิทธิในการฟ้องร้องผู้ประกอบการธุรกิจต่อศาลอาญาได้ ส่วนการดำเนินการทางแพ่ง ก็เป็นภาระและเสียค่าใช้จ่ายมาก อีกทั้งผู้บริโภคส่วนใหญ่ยังไม่อยู่ในฐานะที่จะดำเนินคดีด้วยตนเองได้

วิธีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ได้บัญญัติให้องค์กรของรัฐมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมกำกับดูแลและประสานงาน การปฏิบัติงานของส่วนราชการต่างๆ เพื่อให้ความคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งเป็นหน่วยงานที่ให้ผู้บริโภค ได้ใช้สิทธิร้องเรียนเพื่อขอให้ได้รับการพิจารณาและชดเชยความเสียหาย เมื่อถูกผู้ประกอบการธุรกิจละเมิดสิทธิของผู้บริโภค

(1) สิทธิของผู้บริโภค ผู้บริโภคมีสิทธิจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย 4 ข้อ ดังนี้

- สิทธิที่ได้รับข่าวสาร รวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้อง และเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าและบริการ
- สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าและบริการ โดยปราศจากการผูกขาด
- สิทธิที่ได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ
- สิทธิที่จะได้ชดเชยความเสียหายจากการใช้สินค้า หรือบริการ

(2) องค์กรของรัฐตาม พ.ร.บ. องค์กรของรัฐที่จัดตั้งขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคทั้ง 4 ข้อข้างต้นนี้ คือ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) มีการแบ่งการคุ้มครองผู้บริโภคเป็น 2 ด้าน คือ ด้านโฆษณา (มีคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา) และด้านฉลาก (มีคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก) ต่างก็มีคณะกรรมการย่อยลงไปอีก เพื่อสอดคล้องดูแลรับเรื่องร้องทุกข์ พิจารณาความผิดที่เกิดขึ้นทั้งในกรุงเทพฯ และจังหวัดอื่น ๆ

(3) การคุ้มครองผู้บริโภคด้วยฉลากสินค้า ความหมายของฉลากตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มีดังนี้ คือ คำว่า ฉลาก ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 กำหนดให้ หมายความว่าถึง รูป รอยประดิษฐ์ กระดาษ หรือสิ่งอื่นใด ที่ทำให้ปรากฏข้อความเกี่ยวกับสินค้า ซึ่งแสดงไว้ที่สินค้า หรือภาชนะบรรจุหีบห่อ บรรจุสินค้า สอดแทรกหรือรวมไว้ กับสินค้าหรือภาชนะบรรจุสินค้า และหมายความรวมถึงเอกสารหรือคู่มือ

สำหรับใช้ประกอบสินค้า พร้อมทั้งป้าย ที่ติดตั้ง หรือแสดง ไว้ที่สินค้า หรือภาชนะบรรจุหีบห่อที่บรรจุสินค้านั้น

ส่วนสินค้าควบคุมฉลากจากต่างประเทศ ที่นำเข้ามาขายในประเทศไทย ต้องทำฉลากเป็นข้อความภาษาไทย มีความหมายตรงกับ ข้อความในภาษาต่างประเทศ โดยระบุชื่อพร้อมสถานที่ ประกอบการของผู้ได้รับใบอนุญาตให้นำเข้าสินค้านั้น และต้องมีรายละเอียด เกี่ยวกับสินค้าตามประกาศที่คณะกรรมการว่าด้วยฉลากได้ กำหนดไว้ในแต่ละประเภทของสินค้า

สินค้าที่กำหนดให้เป็นสินค้าควบคุมฉลาก มีดังนี้

- สินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ต่อสุขภาพร่างกาย หรือจิตใจเนื่องจากการใช้สินค้าหรือสภาพของสินค้านั้น เช่น ภาชนะพลาสติก - เตารีด - เต้าเสียบเครื่องใช้ไฟฟ้า หลอดฟลูออเรสเซนต์ เครื่องตัดวงจรไฟฟ้า เป็นต้น
- สินค้าที่ประชาชนทั่วไปใช้เป็นประจำ ซึ่งการกำหนดฉลากของสินค้านั้น จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภค เพื่อจะได้ทราบข้อเท็จจริง ในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้านั้น เช่น สีสันอาหาร สมุด ปากกาลูกกลิ้ง ภาชนะ กระจกที่ใช้กับอาหาร กระจกเช็ดหน้า กระจกชำระ เป็นต้น

พระราชบัญญัติมาตรฐานอุตสาหกรรม พ.ศ.2511

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือรู้จักกันในนามของ "สมอ." เป็นหน่วยงานระดับกรม สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม โดยได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ.2511 จึงนับได้ว่า สมอ. เป็นสถาบันมาตรฐานแห่งชาติ โดยมีหน้าที่หลัก คือ การกำหนดมาตรฐานอุตสาหกรรม (มอก.) การรับรองระบบคุณภาพ รับรองความสามารถของห้องปฏิบัติการทดสอบและสอบเทียบ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่เป็นสื่อกลางกับองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งโลก เช่น องค์กรค้าระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (International Organization for Standardization) หรือที่รู้จักกันแพร่หลายว่า ISO องค์กรโลก (World Trade Organization หรือ WTO) และองค์กรอื่น ๆ

การจัดหมวดหมู่ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีอยู่อย่างมากมายนั้น ทาง สมอ. มีระบบการจัดหมวดหมู่เป็นไปตามที่ ISO ได้พัฒนาขึ้น มีชื่อว่า International Classification for Standard หรือเรียกย่อว่า ICS และประกาศใช้เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ.2535

เมื่อผู้ประกอบการธุรกิจรายใดที่ต้องการแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน หรือเครื่องหมายรับรองคุณภาพของผลิตภัณฑ์ จะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาต เมื่อสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ตรวจสอบโรงงานและผลิตภัณฑ์แล้วว่าสามารถทำได้ตามมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ จะอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานได้

เครื่องหมายมาตรฐาน เป็นเครื่องหมายรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ทั่วไป ส่วนเครื่องหมายมาตรฐานบังคับนั้น ผลิตภัณฑ์ใดที่กำหนดไว้ว่าเป็นมาตรฐานบังคับ ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่ายจะต้องผลิต นำเข้า และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เป็นไปตามมาตรฐานเท่านั้น โดยมีเครื่องหมายมาตรฐานบังคับแสดง เช่น พงษ์ชกฟอก ถังก๊าซปิโตรเลียม บัลลัสต์ สำหรับหลอดฟลูออเรสเซนต์ เหล็กเส้น เสริมคอนกรีต เป็นต้น

พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับบรรจุภัณฑ์รับผิดชอบโดย 1) สำนักงานกลางชั่งตวง วัด กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ 2) คณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข 3) คณะกรรมการผู้บริโภค สำนักงานกฤษฎีกา และ 4) สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม (สมอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม

หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานหรือองค์กรทั้งส่วนของราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับบริการอำนวยความสะดวก สรุปได้ดังนี้

ส่วนบรรจุภัณฑ์ สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ทำหน้าที่ให้บริการแนะนำ ส่งเสริม และพัฒนาบรรจุภัณฑ์แก่ผู้ประกอบการกลุ่มบุคคล และบุคคลทั่วไปที่ให้ความสนใจในอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ ทั้งทางด้านวิชาการ ด้านเทคโนโลยี การออกแบบและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์การบรรจุหีบห่อไทย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย นโยบายหลักของศูนย์การบรรจุหีบห่อไทย ได้แก่ การสนับสนุนนโยบายการบรรจุภัณฑ์ของประเทศ เสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กร เพื่อสนองความต้องการของผู้ประกอบการรวบรวม แลกเปลี่ยน และบริการข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีการบรรจุภัณฑ์ และประสานงานระหว่างผู้ผลิต และผู้ใช้ทั้งในและต่างประเทศ

สมาคมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแต่ละประเภท

ผู้ประกอบการหรือกิจกรรมแต่ละด้านมีการรวมกลุ่มกัน และจัดตั้งสมาคมขึ้นมาเพื่อเป็นศูนย์รวมที่จะคอยให้การดูแล ช่วยเหลือ อบรมพัฒนา และให้ข่าวสารต่างๆ ที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้นๆ แก่สมาชิกในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน ได้แก่ การบรรจุภัณฑ์ไทย สมาคมช่างภาพ สมาคมธุรกิจรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

สถาบันสัญลักษณ์รหัสแท่งไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

สถาบันสัญลักษณ์รหัสแท่งไทย (EAN THAILAND) ก่อตั้งเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2536 โดยสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เนื่องจากตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงของระบบธุรกิจแบบโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้น จึงได้พยายามนำระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ทันสมัย เรียกว่า ระบบสัญลักษณ์รหัสแท่ง (Bar Code) มาช่วยส่งเสริมและพัฒนาระบบเศรษฐกิจ

ให้ความสะดวกในการใช้งานที่รวดเร็วถูกต้อง และสอดคล้องกับระบบธุรกิจในต่างประเทศ เพื่อเป็นไปตามนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

ขณะนี้ประเทศไทยมีรหัสประจำตัวหมายเลข 885 ช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสินค้าไทยในตลาดต่างประเทศ โดยผู้ซื้อ ผู้ขาย หรือนักธุรกิจจะสามารถตรวจสอบได้ว่าเป็นสินค้าของประเทศไทย และค้นหาได้ว่าผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่ายเป็นใคร จึงทำให้สะดวกในการขยายช่องทาง การตลาดได้โดยง่าย ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับบริการบรรจุกัญท์เนื่องจากรหัสแท่งนี้ได้ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายบนตัวสินค้า

2.2.2 ผลกระทบของปัจจัยด้านการเมือง กฎหมาย ข้อบังคับ

ระบอบการปกครอง ความมั่นคงทางการเมืองและเสถียรภาพของรัฐบาล ถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม การค้าและการลงทุนด้านบริการเพื่อสุขภาพและอนามัย เนื่องจากการเมืองส่งผลต่อเนื่องไปยังการกำหนดนโยบาย การออกกฎหมายต่างๆ และเชื่อมโยงไปถึงเศรษฐกิจของประเทศ ระดับความมั่นใจของผู้ลงทุน และความไม่มั่นใจในสถานการณ์ในประเทศ ขณะเดียวกันความไม่สงบในภาคใต้ การชุมนุมต่อต้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญ 2550 ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างกลุ่มผู้สนับสนุนรัฐบาลกับกลุ่มผู้ชุมนุมต่อต้านฯ ย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวม

ธุรกิจบริการส่วนใหญ่จะเป็นการสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมอื่นๆ ผลกระทบธุรกิจบริการต่อสิ่งแวดล้อมมีไม่มาก จึงเป็นลักษณะการอ้างอิงกฎหมายทั่วไป กฎหมายที่ธุรกิจนี้จะให้ความสนใจมากคือ กฎหมายแรงงาน เพราะต้นทุนธุรกิจส่วนใหญ่คือ แรงงาน ดังนั้น เรื่องกฎระเบียบ ชั่วโมงทำงาน การจ่ายค่าจ้างล่วงเวลา สวัสดิการตามกฎหมายต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการต้องคำนึงถึง รวมถึง กฎหมายการพัฒนาฝีมือแรงงาน ถ้ามีพนักงานมากเกินไป 200 คน ต้องมีการอบรมพนักงาน ไม่เช่นนั้นต้องจ่ายเงินสมทบ เป็นต้น กฎหมายที่เกี่ยวกับแรงงาน เป็นกฎระเบียบที่ต้องเข้าใจและปฏิบัติตาม

นอกจากนี้ ยังมีกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเฉพาะด้านของกิจกรรม เช่น ในธุรกิจรักษาความปลอดภัย ต้องศึกษาทำความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวกับการพกอาวุธ ซึ่งจะทำให้รู้ว่าผู้ปฏิบัติงานมีสิทธิ์พกพาอาวุธได้หรือไม่ และอาจต้องทำความเข้าใจในการตีความเรื่องอาวุธ ตามกฎหมายอาญา โดยทั่วไปแล้ว เนื่องจากการประกอบธุรกิจบริการอำนวยความสะดวกไม่ได้มีผลกระทบต่อสังคมที่รุนแรงจนต้องถูกควบคุมดังเช่นกิจการก่อสร้างอาคารสูง ซึ่งจะต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยของอาคาร การขออนุญาตเรื่องสิ่งแวดล้อม เป็นต้น จึงไม่มีกฎหมายเฉพาะที่มากับควบคุมมากนัก ยกเว้นในกิจกรรมเกี่ยวกับบรรจุกัญท์ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้บริโภคในวงกว้างก็จะมีกฎหมายต่างๆ เกี่ยวข้องเฉพาะที่มากขึ้น

2.3 การวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจและผลกระทบ

2.3.1 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ มีผลกระทบต่อธุรกิจบริการอำนวยการในด้านของการตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนในการเริ่มต้นธุรกิจและการขยายธุรกิจ รวมทั้งมีผลกระทบโดยตรงต่อต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการการใช้บริการ ราคาการให้บริการ รายได้และผลตอบแทนของผู้ประกอบการ ปัจจัยและดัชนีทางเศรษฐกิจที่ต้องพิจารณาประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ได้แก่ การเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ย ราคาน้ำมัน และค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ

สถานการณ์และปัญหาปัจจุบันที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจของไทยปี 2549 ได้รับผลกระทบจากปัจจัยลบค่อนข้างมาก ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบจากปัญหาการเมืองที่ไม่มีเสถียรภาพตั้งแต่ ไตรมาสที่ 1 เรื่อยมาจนถึงไตรมาสที่ 3 มีการประท้วง มีปัญหาในองค์กรอิสระ มีปัญหาในการขับเคลื่อนกลไกเศรษฐกิจใหญ่ ที่เรียกว่า Mega project เพราะรัฐบาลถูกมองว่าทุจริตเชิงนโยบาย นอกจากนี้ปัจจัยการเมืองที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจแล้ว ยังพบว่าสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นจากความไม่พอใจของภาคประชาชนต่อการรัฐบาล ส่งผลกระทบความเชื่อมั่นนักลงทุนจากต่างประเทศ กระทบความเชื่อมั่นของผู้บริโภค มีการคาดการณ์การเติบโตทางเศรษฐกิจ ปี 2550 จะอยู่ที่ระดับ 4-5% อาจทำให้การบริโภคและการลงทุนของภาคเอกชนชะลอตัวลง

สำหรับด้านต้นทุนด้านอุตสาหกรรมในปี 2549 -2550 น่าจะเพิ่มมากขึ้น เพราะราคาน้ำมันก็ยังคงสูงอยู่ ถึงแม้ว่าในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี 2551 ราคาน้ำมันจะลดลงมา แต่ก็ยังอยู่ในระดับสูงกว่าเดิมมาก ประกอบกับการที่รัฐบาลไทยเคยใช้มาตรการตั้งกองทุนเพื่ออุดหนุนน้ำมันไม่ให้สูงเกินไป ดังนั้น ถึงแม้ราคาน้ำมันจะลดลงรัฐบาลไทยก็ยังคงต้องขายน้ำมันแพง เพื่อนำเงินมาชดเชยกองทุนน้ำมันก่อน ขณะเดียวกัน อัตราดอกเบี้ยปี 2551 มีแนวโน้มจะขยับสูงขึ้นจากปี 2550 และ ปี 2549 แต่ยังไม่แน่ว่าอยู่ในระดับไม่สูงนักเมื่อเทียบกับอัตราที่เคยสูงกว่าระดับนี้ในอดีต

ปัญหา Mega Project ยังขาดความแน่นอนในโครงการต่างๆ ที่จะทำหรือไม่ทำ ซึ่งโครงการ Mega project มีผลกระทบในแง่กระตุ้นเศรษฐกิจ รวมทั้ง มีผลในการสร้างโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ เช่น การสร้างรถไฟใต้ดิน รถลอยฟ้า เพิ่มขึ้น ซึ่งจะสนับสนุนโครงการคมนาคมสะดวกขึ้น

ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจอย่างมาก ถ้าการเมืองวุ่นวาย ตลาดทุนไม่ดี ขาดการกระตุ้นเศรษฐกิจ ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคจะถดถอยลง ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ ขณะเดียวกัน ภาระหนี้สินต่อครัวเรือนของไทยเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากการใช้บัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคลประเภทต่างๆ และบริการผ่อนชำระ

ผ่านบัตรต่างๆ ทำให้คนไทยมีการกู้เงินพวกนี้สูงขึ้นจนอยู่ภาวะน่าเป็นห่วง ในขณะเดียวกันรัฐบาลไทยได้ประกาศขึ้นอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำเป็น 191 บาท ตั้งแต่ 1 มกราคม 2550 ทำให้โรงงานอุตสาหกรรมรวมทั้งธุรกิจภาคบริการต่างๆ มีต้นทุนค่าแรงสูงขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการจะต้องเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเพื่อให้ทดแทนต้นทุนที่สูงขึ้น

ปัจจุบัน ในยุคแห่งโลกาภิวัตน์ยุคที่การค้าขายระหว่างประเทศทวีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง มีการทำสัญญาค้าขาย จับคู่ รวมกลุ่มในภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก (FTA, AFTA, WTO) เพื่อสร้างอำนาจต่อรองและเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ มีการเปิดเสรีทั้งด้านการค้าและการลงทุนมากขึ้นทำให้การแข่งขันในธุรกิจต่างๆ รวมทั้งในภาคบริการจากต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยมีมากขึ้นด้วย

2.3.2 ผลกระทบของปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจไทยซึมต่อนื่องตั้งแต่กลางปี 2548 จนถึงปัจจุบัน สืบเนื่องจากการปรับขึ้นราคาน้ำมันอย่างต่อเนื่องซึ่งส่งผลเป็นลูกโซ่ให้เกิดการปรับตัวของอัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้น ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศขึ้นอัตราดอกเบี้ย และมาตรการการปล่อยสินเชื่อของธนาคารต่างๆ ที่รัดกุมยิ่งขึ้น กระทั่งต่อการชะลอการตัดสินใจซื้อ การบริโภคของประชาชน และความเชื่อมั่นต่อการลงทุนของผู้ประกอบการ รวมถึงการสร้างดีมานด์ในตลาดต่างๆ ด้วย แม้จะมีบางช่วง ซึ่งก็เป็นเพียงระยะสั้นๆ เท่านั้นที่เศรษฐกิจดูเหมือนว่าจะกลับมามีอัตราการเติบโตโดยรวมที่ดีขึ้นบ้าง แต่ตัวแปรสำคัญคือน้ำมัน และโดยเฉพาะปัจจัยการเมืองซึ่งแม้ว่าจะได้รับรัฐบาลจากการเลือกตั้งเข้ามาบริหารประเทศ นับตั้งแต่ต้นปี 2551 แต่ก็ยังมีปัญหาต่อมายังไม่สิ้นสุด และปิดท้ายช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี 2551 ด้วยปัญหาวิกฤติทางการเงินและเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา ซึ่งส่งผลไปสู่ภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวถึงถดถอยในประเทศต่างๆ ทั่วโลก

ปัจจัยเศรษฐกิจมหภาคของประเทศไทยมีผลกระทบต่อทุกภาคธุรกิจอย่างรุนแรง ซึ่งประเด็นที่น่าสนใจมี ดังนี้

ราคาน้ำมันดิบที่ปรับตัวมาอยู่ในระดับสูง โดยในเดือนมิถุนายน 2551 ราคาน้ำมันดิบทะเลเกิน 130 ดอลลาร์สหรัฐ/ บาร์เรล ซึ่งส่งผลให้ราคาน้ำมันขายปลีกในประเทศปรับตัวสูงถึง 40-45 บาทต่อลิตร การขึ้นราคาน้ำมันดิบอย่างต่อเนื่อง และแม้ว่าในช่วงเดือนสิงหาคมจะมีการปรับลงมาบ้าง แต่เนื่องจากน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นต้นทุนที่สำคัญของธุรกิจโดยทั่วไปทั้งภาคผลิตและภาคบริการ ทำให้สินค้ามีราคาแพงขึ้น ส่งผลกระทบต่อค่าครองชีพ ต้นทุน รวมถึงราคาสาธัญพืชโลกต่างๆ ก็เพิ่มขึ้น เพราะน้ำมันเป็นต้นทุนในการผลิตไฟฟ้า น้ำประปา การสื่อสาร โทรคมนาคมอื่นๆ และโดยเฉพาะการเดินทางต่างๆ ค่าใช้จ่ายก็เพิ่มขึ้น ซึ่งจากน้ำมันดิบขึ้นราคาส่งผลให้ไทยขาดดุลมากขึ้น เพราะไทยต้องนำเข้าน้ำมันเข้าประเทศ ซึ่งจะส่งผลต่อความเติบโต

ทางเศรษฐกิจของไทย และราคาน้ำมันส่งผลกระทบต่อหลายธุรกิจ เช่น การประมง ธุรกิจขนส่ง เป็นต้น ซึ่งเมื่อหลายอุตสาหกรรมมีปัญหาย่อมส่งผลกระทบกับธุรกิจอื่นๆ ตามมา

ราคาสินค้าที่สูงขึ้นและภาวะเงินเฟ้อเป็นแรงกดดันทางภาคธุรกิจอย่างมาก จากที่กล่าวข้างต้น ในเรื่องราคาน้ำมันสูงขึ้นตลอดเวลา ส่งผลกระทบต่อต้นทุนภาคธุรกิจมากขึ้น และทำให้ภาคธุรกิจต้องขออนุญาตราชการในการปรับราคาสินค้าอุปโภคบริโภค ซึ่งแม้ภาครัฐจะพยายามดึงให้การขึ้นราคาของภาคเอกชนช้าที่สุด แต่ก็ไม่สามารถต้านทานข้อเท็จจริงทางธุรกิจได้ สินค้าพวกอุปโภคบริโภคได้มีการปรับราคาขึ้นไปอย่างมาก ทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อส่งผลกระทบต่อธุรกิจต่างๆ ทั้งหมด ส่งผลกระทบต่อภาคแรงงานไปด้วย จนในหลายธุรกิจได้มีการให้ความช่วยเหลือพนักงานโดยเพิ่มค่าครองชีพให้ เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของพนักงานที่ต้องเผชิญกับราคาสินค้าที่สูงขึ้น ซึ่งรวมถึงราชการเองก็ได้มีการให้ความช่วยเหลือด้านค่าครองชีพนี้แก่ข้าราชการชั้นผู้น้อย ซึ่งจากวงจรดังกล่าว ทำให้ภาวะเงินเฟ้อของไทยมีอัตราเติบโตขึ้นสูง ซึ่งรัฐบาลเองก็มีความห่วงเรื่องภาวะเงินเฟ้อ มีการคิดถึงการใช้นโยบายการเงินเรื่องดอกเบี้ยมาแก้ปัญหา ซึ่งเป็นความคิดในด้านของธนาคารแห่งประเทศไทย แต่รัฐบาลเกรงจะส่งผลกระทบต่อนโยบายที่รัฐบาลใช้หาเสียงในเรื่องการกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจ

ราคาข้าวที่ถีบตัวสูงขึ้นอย่างมาก คนไทยต้องซื้อข้าว หรือบริโภคข้าวแพงขึ้น เกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ เนื่องจากผลผลิตประเทศผู้ผลิตข้าวเพื่อส่งออก บางประเทศเจอภัยพิบัติทางธรรมชาติ ทำให้ผลผลิตมีน้อยลง ทำให้อุปทานในตลาดโลกลดลงแต่อุปสงค์ยังคงมีอยู่ ซึ่งส่งผลให้ราคาส่งออกข้าวสูงขึ้น รวมทั้งราคาข้าวในประเทศด้วย คนไทยบริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก ดังนั้น เทียบกับปัญหาค่าครองชีพพุ่งสูงขึ้น รวมทั้งเงินเฟ้อก็สูงขึ้นตามไปด้วย

การที่ราคาข้าวดีขึ้น ส่งผลให้แรงงานในภาคอุตสาหกรรม มีการเคลื่อนย้ายกลับไปสู่ภาคเกษตรเพิ่มขึ้น ซึ่งโดยปกติ แรงงานไทยส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคเกษตรอยู่แล้ว จะเห็นได้ว่าถึงหน้าเกี่ยวข้าว แรงงานในภาคอุตสาหกรรม มีการย้ายกลับไปสู่ภาคเกษตร ซึ่งการที่ราคาข้าวสูงขึ้นกลายเป็นแรงจูงใจให้แรงงานเคลื่อนย้ายจากภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ ไปสู่ภาคเกษตรเพิ่มขึ้น

แนวโน้มอัตราดอกเบี้ย จากภาวะเงินเฟ้อกับราคาสินค้าอุปโภคบริโภคที่สูงขึ้น ทำให้ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น ทำให้มีแนวโน้มว่าอัตราดอกเบี้ยของไทยอาจมีการขยับตัวสูงขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากการที่สถาบันการเงินเอกชนและธนาคารพาณิชย์ ได้เริ่มมีการออกดอกเบี้ยในอัตราที่สูงขึ้นกว่าคู่แข่งเพื่อจูงใจให้คนมาฝากเงินกับสถาบันการเงินของตนเพิ่มขึ้น ซึ่งเมื่อมีการแข่งขันกัน โอกาสอัตราดอกเบี้ยเงินฝากจะขยับตัวสูงขึ้น โดยธรรมชาติแล้วเมื่อดอกเบี้ยเงินฝากสูงขึ้น ดอกเบี้ยเงินกู้ก็สูงขึ้น ทำให้ต้นทุนด้านการเงินของภาคธุรกิจเพิ่มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาไม่นาน อัตราดอกเบี้ยและอัตราเงินเฟ้อซึ่งเคยเกรงว่าจะสูงจนกลายเป็นปัญหา กลับหายไปและกลายเป็นปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัวจนถึงถดถอย จากวิกฤติการเงินและเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ราคา

น้ำมันโลกลดลง และราคาสินค้าเกษตรตกลงมา จนหน่วยงานต่างๆ ต้องออกมาปรับตัวเลข ประเมินการเติบโตทางเศรษฐกิจปี 2551 และ 2552 ลงจากที่เคยคาดการณ์ไว้

ปัญหาหนี้เสีย NPL เริ่มกลับมา การที่ค่าครองชีพสูงขึ้น เศรษฐกิจไม่ดี ทำให้ประชาชนส่วนหนึ่งที่นิยมใช้บัตรเครดิต หรือนิยมเบิกเงินสดล่วงหน้าเพื่อนำไปบริโภค ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ เกิดเป็นหนี้เสียของสถาบันการเงินเพิ่มสูงขึ้น ปัจจุบันการที่สังคมไทยได้ส่งเสริมให้คนไทยเป็นพวกบริโภคนิยมมากขึ้น ทำให้ระดับรากหญ้าเป็นหนี้ที่เกิดจากการบริโภคสินค้ามากขึ้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะเพิ่มมากขึ้น ถ้าค่าครองชีพสูง ภาครวมธุรกิจไม่ดี จะเป็นตัวปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อหนี้เสีย เมื่อหนี้เสียในระบบสถาบันการเงินสูงขึ้น จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในระดับมหภาคมากขึ้น

การขยายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ของไทยจากปัญหาการเมืองและเศรษฐกิจ ทำให้สถาบันการเงินต่างชาติหรือนักลงทุนต่างชาติได้เทกระหน่ำขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ของไทย ตลอดเดือนมิถุนายน- พฤศจิกายน 2551 ทำให้มูลค่าของตลาดลดลง ตลาดหลักทรัพย์เป็นตัวหนึ่งที่สะท้อนภาพของผลประกอบการของธุรกิจทั้งหมดของประเทศไทย การที่เงินไหลออกในช่วงเดือนดังกล่าวส่งผลทำให้ค่าเงินบาทอ่อนตัวลง ซึ่งจะเห็นได้ว่าปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมีผลสัมพันธ์กันมาโดยตลอด

การลดลงของการบริโภคของประชาชน เนื่องด้วยค่าครองชีพที่สูงขึ้น ในขณะที่ค่าแรงงานไม่สามารถเติบโต หรือเพิ่มสูงขึ้นตามทัน และซ้ำด้วยปัญหาการถูกออกจากงาน เนื่องจากธุรกิจต้องปิดตัวลง ส่งผลให้ผู้บริโภคมีการประหยัดมากขึ้นในทุกๆ ด้าน ซึ่งการที่ผู้บริโภคได้ลดการใช้จ่ายลงย่อมกระทบต่อภาคธุรกิจทั้งหมด ส่งผลกระทบต่อรายได้ของธุรกิจ เมื่อรายได้ไม่ได้เพิ่มมากขึ้นเท่าใด อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจก็ไม่ได้เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ธุรกิจขนาดเล็กและกลางมีการขอเลิกกิจการเพิ่มขึ้น การที่ค่าครองชีพสูงขึ้น เงินเฟ้อสูงขึ้น แต่การบริโภคกลับลดลง ส่งผลค่อนข้างรุนแรงต่อเศรษฐกิจระดับมหภาคของไทย ซึ่งรัฐบาลได้มีแผนในการกระตุ้นเศรษฐกิจโดยการออก คุปองอาหาร เพื่อช่วยกระตุ้นการบริโภคของประชาชน ปัญหาการลดลงของการใช้จ่ายใช้สอยทำให้รัฐบาลค่อนข้างหวั่นไหวและเป็นกังวลว่า ถ้าการบริโภคลดลง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจจะไม่สามารถอยู่ได้ โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและเล็กซึ่งมีสายป่านไม่ยาวนัก หมายถึงด้านเงินทุนมีไม่สูงนัก ถ้าผู้ประกอบการเลิกกิจการเพิ่มขึ้นก็หมายถึงจำนวนคนว่างงานจะเพิ่มมากขึ้น และส่งผลกระทบเป็นลูกโซ่ต่อไปยังธุรกิจบริการ อำนวยความสะดวก

โครงการเมกะโปรเจกต์ รัฐบาลมีโครงการที่จะทำระบบขนส่งมวลชน เพื่อรองรับการเดินทางและทำให้การใช้รถยนต์ส่วนตัวลดน้อยลง แต่โครงการเมกะโปรเจกต์เหล่านี้ย่อมมีผลต่อการกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจของประเทศ แต่ในขณะเดียวกัน จากการที่ราคาน้ำมันพุ่งสูงขึ้น

รวมทั้งค่าครองชีพต่างๆ สูงขึ้น ทำให้ค่าก่อสร้างพุ่งสูงขึ้น ซึ่งหมายถึงบในการลงทุนเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย ปัจจุบัน วัตถุดิบในการก่อสร้างได้สูงขึ้นทำให้รัฐบาลต้องขยายวงเงิน

2.4 การวิเคราะห์ด้านสังคมและผลกระทบ

2.4.1 ปัจจัยด้านสังคม

ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีความเกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อธุรกิจในกลุ่มธุรกิจบริการอำนวยการ ได้แก่ ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ การศึกษาและการพัฒนาฝีมือแรงงาน จำนวนแรงงาน และการว่างงาน เนื่องจากเป็นปัจจัยที่มีผลต่อแรงงานซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานของการให้บริการทั้งหลาย นอกจากนี้ ทศนคติเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินงานที่หันมาใช้บริการจากธุรกิจผู้ให้บริการภายนอกแทนการทำงานโดยพนักงานภายในองค์กรเอง พฤติกรรมและรูปแบบการใช้ชีวิตที่เปลี่ยนไป

ประชากร

กระทรวงแรงงาน (2551) รายงานว่า ข้อมูลปี 2550 ประชากรทั่วประเทศมีจำนวน 65.74 ล้านคน เป็นผู้อยู่ในช่วงวัยทำงาน 36.94 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 56.19 ของประชากรทั้งหมด แต่มีผู้มีงานทำ 36.25 ล้านคน ผู้ว่างงาน 508,475 คน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 1.38 สถิติเมื่อเดือนเมษายน ปี 2551 ประชากรพบว่า มีประชากรเพิ่มขึ้นเป็น 66.10 ล้านคน เป็นผู้อยู่ในวัยกำลังแรงงาน 37.29 ล้านคน ผู้ว่างงาน 540,000 คน คิดเป็นอัตราว่างงานร้อยละ 1.5 (ตารางที่ 2.2)

ตารางที่ 2.2 สถานการณ์แรงงาน ปี 2550-2551

หน่วย : ล้านคน

สถานภาพแรงงาน	2550			2551 (ณ เม.ย. 2551)		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
ประชากร	65.74	-	-	66.10	32.43	33.67
1. ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	-	-	-	51.51	24.98	26.53
1.1 ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	36.94	-	-	37.29	20.32	16.97
1.1.1 ผู้มีงานทำ	36.28	-	-	36.43	19.84	16.59
1.1.2 ผู้ว่างงาน	0.51	-	-	0.54	0.33	0.21
1.1.3 ผู้ที่รอฤดูกาล	-	-	-	0.32	0.15	0.17
1.2 ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	-	-	-	14.22	4.66	9.56
2. ประชากรอายุต่ำกว่า 15 ปี	-	-	-	14.59	7.45	7.14
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	1.38	-	-	1.5	1.6	1.3

ที่มา : กระทรวงแรงงาน, กรกฎาคม 2551

สถานการณ์ตลาดแรงงาน

จากสถิติปี 2550 จำนวนสถานประกอบการทั่วประเทศ 403,533 แห่ง มีการจ้างงานลูกจ้างจำนวน 9,387,345 คน และยังคงมีความต้องการคนงานเพื่อเข้าทำงานในตำแหน่งว่างอยู่อีกถึง 414,747 อัตรา นอกจากนี้ จากข้อมูลประชากรพบว่ายังคงมีผู้ว่างงานอยู่เป็นจำนวนถึง 508,475 คน จะเห็นได้ว่ายังมีทั้งภาวะของงานรอคน และคนรองานอยู่เป็นจำนวนมาก จึงเป็นช่องว่างและเป็นโอกาสของธุรกิจจัดหางานและสรรหาบุคลากรที่จะดำเนินธุรกิจและขยายตัวได้ต่อไป

ความต้องการแรงงานในภาพรวมทั้งประเทศของภาคการผลิต ระหว่างปี 2549-2550 มีความต้องการแรงงานเพิ่มโดยเฉลี่ยร้อยละ 2.97 ต่อปี กล่าวคือ ในปี 2548 2549 และปี 2550 มีความต้องการแรงงาน 5,782,365 คน 5,953,897 คน และ 6,130,517 คน ตามลำดับ เพิ่มขึ้นจากปี 2547 จำนวน 306,380 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 11.95

ตารางที่ 2.4 การประมาณการความต้องการแรงงานในภาพรวมทั้งประเทศของภาคการผลิตปี 2548-2550

หน่วย : คน

อุตสาหกรรม	ปี 2547	ประมาณการความต้องการแรงงาน		
		2548	2549	2550
รวมทั้งประเทศของภาคการผลิต	5,476,137	5,782,365	5,953,897	6,130,517
อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	995,690	1,069,423	1,106,735	1,145,320
อุตสาหกรรมสิ่งทอ	495,070	500,160	488,847	476,423
อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	738,110	781,727	783,097	783,861
อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	171,858	162,163	146,268	129,286
อุตสาหกรรมไม้ และผลิตภัณฑ์ไม้	358,441	330,275	309,090	286,358
อุตสาหกรรมโลหะขั้นมูลฐาน (เหล็กและเหล็กกล้า)	85,184	96,798	103,604	110,730
อุตสาหกรรมยานยนต์ รถพ่วงและรถกึ่งพ่วง	136,871	150,170	163,236	176,945
อุตสาหกรรมอื่น ๆ ในภาคการผลิต	2,494,913	2,691,649	2,853,020	3,021,594

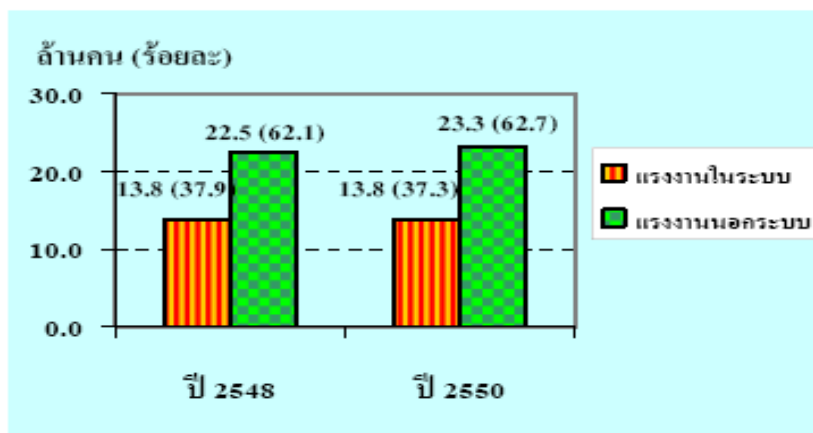
ที่มา : กระทรวงแรงงาน, 9 มิถุนายน 2551

http://122.154.5.7/lmi%5Fnew/kbt_web/7aut/main1.html

จำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ

แรงงานนอกระบบเป็นผู้ที่ทำงานที่ยังขาดการได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายแรงงาน มีการจ่ายเงิน ค่าแรงที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่มีสวัสดิการและ การประกันสังคมได้ เช่นเดียวกับแรงงานในระบบ และ จากผลการสำรวจแรงงานนอกระบบปี 2550 พบว่า ประเทศไทย มีผู้มีงานทำ 37.1 ล้านคน จำแนกเป็น แรงงานนอกระบบ 23.3 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 62.7 และเป็นแรงงานในระบบ 13.8 ล้านคน คิดเป็น ร้อยละ 37.3 จะเห็นได้ว่าในปี 2550 กำลังแรงงานที่เป็นผู้มีงานทำ ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองสวัสดิการ และหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน

ภาพที่ 2.2 เปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของแรงงานในระบบและนอกระบบ ปี 2548 และ 2550

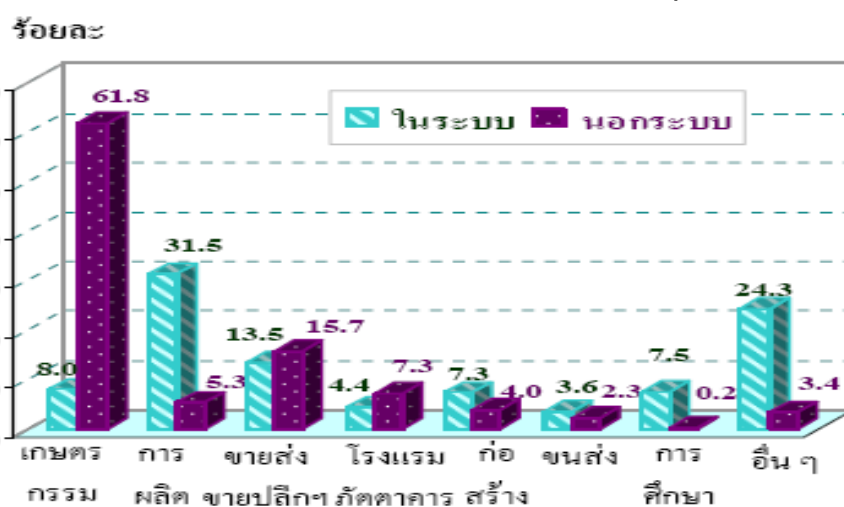


ที่มา : กระทรวงแรงงาน, 9 มิถุนายน 2551

http://122.154.5.7/lmi9%5Fnew/kbt_web/7aut/main1.html

หากเปรียบเทียบจำนวนแรงงานนอกระบบ ปี 2548 และปี 2550 พบว่ามีจำนวนเพิ่มขึ้น 7 แสนคน คือในปี 2548 มี 22.5 ล้านคน (ร้อยละ 62.1) ในปี 2550 มี 23.3 ล้านคน (ร้อยละ 62.7) หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 การทำงานของแรงงานนอกระบบในแต่ละภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ ปี 2550 พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภูมิภาคที่มีการจ้าง แรงงานนอกระบบมากที่สุด 9.6 ล้านคน รองลงมา เป็นภาคเหนือ 5.0 ล้านคน ภาคกลาง 4.5 ล้านคน ภาคใต้ 3.0 ล้านคน และ กรุงเทพมหานคร 1.3 ล้านคน

ภาพที่ 2.3 ร้อยละของแรงงานในระบบและนอกระบบ จำแนกตามอุตสาหกรรม



ที่มา : กระทรวงแรงงาน, 9 มิถุนายน 2551

http://122.154.5.7/lmi9%5Fnew/kbt_web/7aut/main1.html

ด้านของความต้องการแรงงานเพื่อไปทำงานในต่างประเทศ จากเอกสารรายงาน สถานการณ์แรงงานปี 2550 พบว่า กรมการจัดหางาน รายงานว่า ในปี 2550 มีแรงงานไทยที่ ลงทะเบียนแจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศผ่านกรมการจัดหางานทั้งสิ้น 148,329 คน เป็น เพศชายถึง 121,466 คน คิดเป็นร้อยละ 81.89 ของผู้แจ้งความประสงค์ทั้งหมด ขณะที่เพศหญิงมีเพียง 26,863 คนคิดเป็นร้อยละ 18.11 โดยแรงงานที่แจ้งความประสงค์เดินทางไปทำงานต่างประเทศส่วน ใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุดคือจำนวน 96,854 คิดเป็นร้อยละ 65.29 รองลงมาคือภาคเหนือและภาคกลาง จำนวน 34,101 คน (ร้อยละ 22.99) และ 10,852 คน (ร้อยละ 7.32) ตามลำดับ ส่วนภูมิภาคที่แจ้งความประสงค์น้อยที่สุดคือภาคใต้ จำนวนเพียง 1,662 คน (ร้อยละ 1.12)

ภาพที่ 2.4 จำนวนแรงงานไทยที่แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศ ปี 2550



ที่มา : กระทรวงแรงงาน, 9 มิถุนายน 2551

http://122.154.5.7/lmi%5Fnew/kbt_web/7aut/main1.html

ข้อมูลอีกด้านที่น่าสนใจ คือ แรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานต่างประเทศตามที่ได้รับอนุญาตในปี 2550 ส่วนใหญ่จะไปทำงานอยู่ในภูมิภาคเอเชีย โดยประเทศที่แรงงานไทย เดินทางไปทำงานมากที่สุดในภูมิภาคเอเชีย คือ ไต้หวัน มีจำนวน 52,193 คน คิดเป็นร้อยละ 32.23 ของแรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางไปทั้งหมดรองลงมาคือสิงคโปร์ และเกาหลีใต้ มีร้อยละ 10.05 (16,271 คน) และร้อยละ 8.21 (13,287 คน) ตามลำดับ ถ้าพิจารณาตามภูมิภาค พบว่าภูมิภาคที่มีแรงงานเดินทางไปทำงานมากที่สุดคือภูมิภาคเอเชีย มีจำนวน 108,658 คน คิดเป็นร้อยละ 67.11

ของแรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศทั้งหมด รองลงมาคือภูมิภาคตะวันออกกลางจำนวน 33,833 คน ร้อยละ 20.9 และแอฟริกา 5,529 คน ร้อยละ 3.41 (กระทรวงแรงงาน, 2551)

รูปแบบทางสังคมและวัฒนธรรม

ปัจจุบันวิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนไปตามกระแสโลกตามสิ่งแวดล้อม ทำอาชีพอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้นๆ พฤติกรรมของผู้บริโภคจึงเปลี่ยนไป พนักงานที่ทำงานรับเงินเดือน โดยทั่วไปไม่ค่อยมีเวลาในการสำหรับกิจกรรมงานบ้านเช่นแต่ก่อน ต้องการความสะดวกสบายในการบริโภค การดำรงชีวิต รวมทั้งการประกอบกิจการงานต่างๆ และในขณะเดียวกันก็คำนึงถึงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้น บริการอำนวยความสะดวกในรูปแบบธุรกิจต่างๆ จึงเป็นที่นิยมมากขึ้นๆ

ด้านการศึกษา แนวโน้มในอนาคตแสดงให้เห็นว่า ประชากรร้อยละ 25 ยังคงมีการศึกษาเพียงระดับประถมศึกษา แม้ว่าแรงงานที่จบชั้นอุดมศึกษาจะเพิ่มขึ้นเป็นลำดับก็ตาม และเมื่อพิจารณาผลการศึกษาของ Asian Development Bank พบว่า ไทยอยู่ในกลุ่มประเทศรายได้ปานกลาง (middle – income) ซึ่งจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนภาคเศรษฐกิจไปสู่การผลิตที่เน้นทักษะฝีมือแรงงานในระดับสูงขึ้น ดังนั้น แนวทางการพัฒนาคุณภาพคนจึงต้องมีการปรับปรุงให้อัตราการเรียนรู้ในระดับมัธยมต้นและปลายเพิ่มสูงขึ้น เน้นหลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มากขึ้น ทั้งประเภทพื้นฐานและประยุกต์ โดยเด็กที่เรียนในระบบโรงเรียนจะต้องมุ่งพัฒนาทักษะพื้นฐาน และทักษะชีวิตที่จะใช้เป็นฐานในการทำงานเมื่อจบการศึกษาแล้ว (สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2551)

ตารางที่ 2.5 การคาดประมาณแรงงานแยกตามระดับการศึกษา

การคาดประมาณแรงงานแยกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	2546	2548	2553	2558	2563	2568
ไม่ได้รับการศึกษา	3.4	3.0	2.5	1.9	1.4	0.8
ต่ำกว่าประถมศึกษา	37.9	34.7	26.9	19.0	11.1	3.3
ประถมศึกษา	22.9	23.3	24.4	25.5	26.6	27.7
มัธยมศึกษาตอนต้น	13.3	13.8	15.2	16.6	17.9	19.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย						
สามัญ	7.4	8.7	11.8	15.0	18.1	21.3
อาชีวศึกษา	3.3	3.4	3.7	4.0	4.3	4.6
อุดมศึกษา	12.0	12.9	15.5	18.0	20.5	23.0
อื่นๆ	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.00

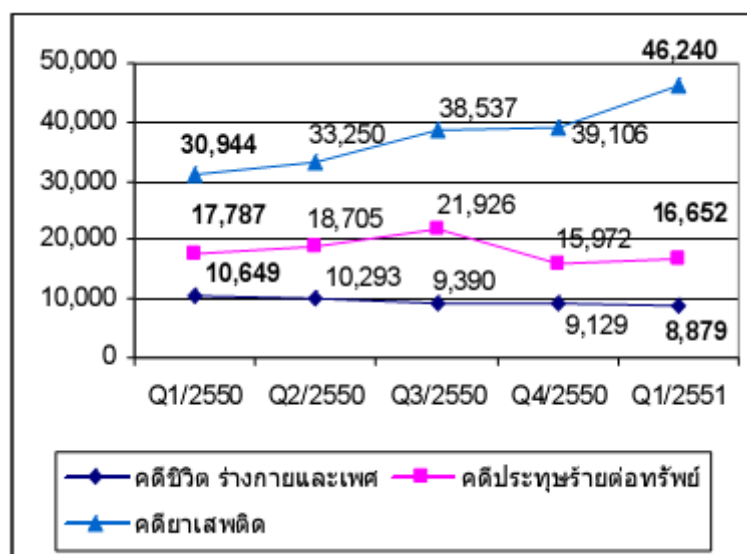
ที่มา : เกื้อ วงศ์บุญสิน, 2546 ยุทธศาสตร์การวิจัยเรื่องแรงงาน

อ้างอิง กระทรวงแรงงาน. ความต้องการแรงงานและแนวโน้มในอุตสาหกรรมการผลิต. กระทรวงแรงงาน, 9 มิถุนายน 2551 http://122.154.5.7/lmi%5Fnew/kbt_web/7aut/main1.html

การก่อคดีต่างๆ

จำนวนการก่อคดีต่างๆ อยู่ในระดับสูง ทั้งคดีการประทุษร้ายต่อทรัพย์ คดีประทุษร้ายต่อร่างกายและเพศ และคดียาเสพติด ทำให้ประชาชนยังคงต้องมีความระแวดระวังภัยดังกล่าวอันอาจจะเกิดขึ้นได้ ความจำเป็นที่จะสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยให้กับตนเองและกิจการจึงมีมากขึ้น

ภาพที่ 2.5 จำนวนคดีอาญาประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์ ชีวิตร่างกายและเพศ และยาเสพติด รายไตรมาส ตั้งแต่ปี 2550-2551



ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อ้างอิงใน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

กรอบยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะ 4 ปี (2548-2551).

[http://social.nesdb.go.th/nesdbsoc/Social%20Outlook/\(ฉบับ\)Q151/ReportQ151edit3Jun51.pdf](http://social.nesdb.go.th/nesdbsoc/Social%20Outlook/(ฉบับ)Q151/ReportQ151edit3Jun51.pdf)

ตารางที่ 2.6 สถิติจำนวนคดีประเภทต่างๆ ระหว่าง ปี 2547-2549

ประเภทความผิด	2547 (2004)		2548 (2005)		2549 (2006)		Type of crime
	จับแจ้ง Reported	จับได้ Arrested	จับแจ้ง Reported	จับได้ Arrested	จับแจ้ง Reported	จับได้ Arrested	
คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ.....	9,010	3,820	9,586	3,705	8,738	3,774	Violent crime
คดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา.....	4,278	1,738	4,804	1,819	4,687	1,888	Murder
คดีปล้นทรัพย์.....	1,571	886	1,404	676	1,244	687	Gang robbery
คดีชิงทรัพย์.....	2,461	1,030	2,751	1,040	2,319	1,068	Robbery
คดีลักพาตัวคนต่างด้าว.....	9	7	12	8	11	5	Kidnapping
คดีวางเพลิง.....	691	189	615	162	477	126	Arson
คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ.....	45,494	18,501	45,840	19,242	43,531	19,692	Crimes against person
คดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา.....	4,278	1,738	4,804	1,819	4,687	1,888	Murder
คดีฆ่าผู้อื่นโดยมิเจตนา.....	351	201	335	200	336	193	Non-negligent manslaughter
คดีทำร้ายร่างกายโดยประมาท.....	265	161	246	167	277	199	Negligent manslaughter
คดีพยายามฆ่า.....	6,845	2,283	7,151	2,496	7,125	2,705	Attempted murder
คดีทำร้ายร่างกาย.....	28,714	12,258	28,244	12,513	25,798	12,470	Assault
คดีข่มขืนกระทำชำเรา.....	5,041	1,860	5,060	2,047	5,308	2,237	Rape
คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน.....	68,665	24,464	76,178	25,804	76,879	28,691	Property crimes
คดีลักทรัพย์.....	54,457	18,142	60,884	19,396	63,649	22,155	Theft
คดีชิงจواهرทรัพย์.....	3,715	1,783	4,451	1,847	3,792	1,895	Snatching
คดีฉ้อโกง.....	16	7	52	17	14	8	Blackmail
คดีฉกฉวย.....	258	134	338	152	246	141	Extortion
คดีชิงทรัพย์.....	2,463	1,032	2,751	1,040	2,319	1,068	Robbery
คดีปล้นทรัพย์.....	1,571	886	1,399	673	1,244	687	Gang robbery
คดีจับของโจทก์.....	261	227	353	292	340	274	Possession of stolen goods
คดีทำลายสิ่งของ.....	5,924	2,283	5,950	2,387	5,275	2,463	Vandalism

ตารางที่ 2.6 สถิติจำนวนคดีประเภทต่างๆ ระหว่าง ปี 2547-2549 (ต่อ)

ประเภทความผิด	2547 (2004)		2548 (2005)		2549 (2006)		Type of crime
	จับแจ้ง Reported	จับได้ Arrested	จับแจ้ง Reported	จับได้ Arrested	จับแจ้ง Reported	จับได้ Arrested	
คดีที่น่าสนใจ.....	37,613	6,030	41,240	6,232	44,037	7,589	Interesting crimes
คดีโจรกรรมจกจักรยานยนต์.....	15,819	2,409	17,523	2,350	20,478	2,656	Motorcycle theft
คดีโจรกรรมรถยนต์.....	3,197	201	2,819	194	2,841	186	Car theft
คดีโจรกรรมโค-กระบือ.....	289	61	225	41	205	78	Cattle theft
คดีโจรกรรมเครื่องมือเกษตร.....	274	33	366	95	323	72	Agricultural instruments theft
คดีปล้น-ชิง รถยนต์โดยสาร.....	1	1	2	-	-	-	Bus robbery
คดีปล้น-ชิง รถยนต์แท็กซี่.....	22	11	8	3	3	-	Taxi robbery
คดีข่มขืนและฆ่า.....	11	8	5	4	6	5	Rape and murder
คดีลักพาตัว.....	9	7	12	8	11	5	Kidnapping
คดีฉ้อโกง.....	6,605	1,522	8,232	1,694	7,336	1,506	Cheating and fraud
คดีฉกฉวย.....	11,386	1,777	12,048	1,813	12,834	2,751	Misappropriation
คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย.....	198,160⁽¹⁾	387,217⁽²⁾	228,600⁽¹⁾	419,250⁽²⁾	256,595⁽¹⁾	449,925⁽²⁾	Victimless crimes
อาวุธปืน.....	16,444	16,898	19,014	20,100	20,156	20,946	Offensive weapon
การพนัน.....	77,866	260,914	77,701	260,395	83,414	265,590	Gambling
ยาเสพติด.....	74,121	79,087	100,038	106,158	110,904	117,971	Narcotics
ปัญหาการค้าประเวณี.....	26,897	27,204	28,634	29,175	40,061	43,303	Prostitution
มีลักษณะแห่งวิกฤติกรรม.....	2,832	3,114	3,193	3,422	2,060	2,115	Pornography

(1) จับได้ (ราย) Arrested (cases).

(2) ผู้ต้องหา (คน) Accused (person).

ที่มา: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

Source: Royal Thai Police

อ้างอิงใน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, กรอบยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะ 4 ปี (2548-2551).

[http://social.nesdb.go.th/nesdbsoc/Social%20Outlook/\(%E0%B8\)Q151/ReportQ151edit3Jun51.pdf](http://social.nesdb.go.th/nesdbsoc/Social%20Outlook/(%E0%B8)Q151/ReportQ151edit3Jun51.pdf)

2.4.2 ผลกระทบของปัจจัยด้านสังคม

สังคมไทยเป็นสังคมพุทธ และวัฒนธรรมไทยเป็นวัฒนธรรมที่อ่อนโยนให้บริการคนไทยจึงเหมาะที่จะทำธุรกิจบริการ ด้วยบุคลิกภาพของคนไทย ความเชื่อทางศาสนาทำให้คนไทยมีลักษณะอ่อนน้อมถ่อมตนพร้อมให้บริการ ประกอบกับคนไทยจะมีบุคลิกที่ยิ้มแย้มแจ่มใส ทำให้เมืองไทยขึ้นชื่อในธุรกิจบริการมาก

ปัจจุบันคนไทยให้ความสำคัญการศึกษามากขึ้น ประกอบกับระบบการศึกษามีความหลากหลายมากขึ้น เช่น การศึกษานอกโรงเรียน การศึกษาทางไกล เป็นต้น ดังนั้น คุณภาพของคนน่าจะเพิ่มขึ้นด้วยเมื่อเทียบกับอดีต การศึกษาของคนไทยเพิ่มมากขึ้น การอ่านออกเขียนได้มีมากขึ้น ทำให้พนักงานด้านบริการ มีความรู้และอ่านออกเขียนได้มากกว่าอดีต ประกอบกับรัฐต้องการให้มีการพัฒนาฝีมือแรงงาน รวมทั้งแต่ละองค์กรจะมีการฝึกอบรมพนักงานภายในของตนเอง ทำให้ความรู้คนทำงานเพิ่มขึ้น

ค่านิยมของชนชั้นแรงงาน ส่วนหนึ่งแรงงานภาคเกษตรกรรม เข้าสู่ภาคแรงงานภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ เพราะมีแรงจูงใจในหลายๆ เรื่อง เช่น มีสังคมเพื่อนในองค์กร มียูนิฟอร์ม มีสวัสดิการ ประกันสังคม ทำงานเป็นเวลา เป็นต้น ทำให้มีการไหลบ่าของแรงงานเกษตรเข้ามาสู่ภาคบริการ ค่านิยมใช้ชีวิตในเมืองใหญ่ มีสิ่งอำนวยความสะดวกมาก จะเห็นได้ว่าปัจจุบัน คนชนบทเข้ามาทำงานในเมืองมาก สังเกตได้จากช่วงสงกรานต์คนกลับบ้านกันเป็นจำนวนมากทำให้กรุงเทพฯ ลดการแออัดอย่างชัดเจน

2.5 การวิเคราะห์ด้านเทคโนโลยีและผลกระทบ

2.5.1 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

เทคโนโลยี

ในปัจจุบันโลกได้มีการพัฒนาไปอย่างมาก ด้วยวิทยาการและความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เข้ามาเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในด้านต่างๆ มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี อันนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ออกมาตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอ แต่เทคโนโลยีสมัยใหม่ การวิจัยและพัฒนา ก่อให้เกิดต้นทุนที่สูงทั้งในส่วนของผู้พัฒนาเทคโนโลยี และผู้ใช้เทคโนโลยี (สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2551)

○ Information and Communication Technology

ในช่วงเวลาสิบปีมานี้ความเคลื่อนไหวทางด้านไอทีมีสูงมาก มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะการก้าวเข้ามามีบทบาทอย่างมากของอินเทอร์เน็ตและweb site รวมไปถึงการเทคโนโลยีทางด้านโทรศัพท์มือถือ นับว่าเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร ซึ่งมีเทคโนโลยี

Computer และ Internet เป็นตัวหลัก ทำให้สามารถเข้าถึงประชาชนและธุรกิจสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ความรู้จากแหล่งสารสนเทศทั้งหมดในโลกในราคาที่ถูกลงทุกวัน ในด้านการค้าอินเทอร์เน็ตเป็นทั้งแหล่งความรู้และสื่อกลางในการทำธุรกรรมทางการค้าและบริการแบบใหม่ที่เรียกว่า พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce)

นอกจากนี้ การใช้รหัสบาร์โค้ดหรือสัญลักษณ์รหัสแท่ง ยังเข้ามามีความจำเป็นในการใช้พิมพ์บนผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ สินค้าที่ติดบาร์โค้ดนี้เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้นำไปสู่การทำธุรกิจแบบไร้เอกสาร โดยธุรกรรมต่าง ๆ จะผ่านสายตรงไปยังคอมพิวเตอร์ หรือ Electronic Data Interchange (EDI) นับเป็นอีกหนึ่งของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

○ Genetics & Biotechnology หรือเทคโนโลยีชีวภาพ

เทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่เป็นสหวิทยาการที่มีวิทยาศาสตร์เป็นรากฐานประกอบด้วยหลายสาขาวิชาผสมผสานกันอยู่ ตั้งแต่ชีววิทยา เคมี ไปจนถึงวิศวกรรม ที่นำความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ อาทิ การพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์ การแปรรูปอาหาร การผลิตยารักษาโรค การพัฒนาทางการแพทย์ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้น ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกต่างๆ ของสิ่งมีชีวิตในระดับโมเลกุลที่เรียกว่า ชีววิทยาโมเลกุล (Molecular Biology) ซึ่งปัจจุบันได้รุดหน้าไปมากจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างมหาศาล เช่น สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงลักษณะทางพันธุกรรมของจุลินทรีย์ ให้ผลิตฮอร์โมนหรือโปรตีนของมนุษย์ที่ใช้เป็นยา ซึ่งสามารถผลิตในระดับอุตสาหกรรมได้ง่ายและดีกว่าเดิมที่ต้องนำมาจากสัตว์หรือเลือดมนุษย์ หรือการใส่ลักษณะพิเศษทางพันธุกรรมเข้าไปในพืชให้สามารถต้านทานโรคหรือแมลงที่เป็นศัตรูหรือในสัตว์ให้สามารถผลิตวัคซีนในน้ำนมของมันได้ เป็นต้น

○ Material Technology หรือเทคโนโลยีวัสดุ

เทคโนโลยีวัสดุทำให้สามารถผลิตวัสดุใหม่ๆ ตอบสนองความต้องการใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และทำให้เราสามารถพัฒนาวิทยาการด้านต่างๆ ที่เคยถูกจำกัดเนื่องจากไม่มีวัสดุที่ทรงประสิทธิภาพ เช่น เซรามิกส์ทนความร้อนสูง หรืออัลลอยด์ที่มีความแข็งแรงสูงแต่น้ำหนักเบาจะนำไปสู่การพัฒนาอากาศยานที่มีความเร็วสูงกว่าปัจจุบันได้หลายเท่า เป็นต้น อันที่จริงความหมายของเทคโนโลยีวัสดุนั้น มีขอบเขตกว้างกว่าเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับวัตถุดิบหรือการแปลงวัสดุไปใช้ในอุตสาหกรรม หากแต่ยังครอบคลุมไปถึงวัสดุระดับโมเลกุลและอะตอม ซึ่งรวมถึงวัสดุทางชีวภาพด้วย (Biomaterials) จึงกล่าวได้ว่าความรู้ทางวัสดุศาสตร์มีขอบเขตกว้างขวางและเป็นพื้นฐานของเทคโนโลยีอื่นด้วย ทั้งเทคโนโลยีชีวภาพและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับวัสดุที่มีขนาดเล็กมากระดับโมเลกุลหรืออะตอม

○ Nanotechnology

Nanotechnology เป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมวัสดุขนาดเล็กมาก ระดับนาโนเมตร หรือ $1/1,000$ ล้านเมตร เนื่องจากการค้นพบว่าวัสดุชนิดเดียวกันจะมีคุณสมบัติหลายอย่าง (เช่น คุณสมบัติทางไฟฟ้า แม่เหล็ก ความร้อน แสง และเชิงกล เป็นต้น) เปลี่ยนไปเมื่ออยู่ในสภาวะที่มีขนาดเล็กมาก (1-100 นาโนเมตร) นาโนเทคโนโลยีกำลังเข้ามามีบทบาทมากขึ้น และในอนาคตเชื่อกันว่าจะสามารถผลิตเครื่องจักรโมเลกุลที่ประกอบไปด้วยอะตอมของธาตุต่างๆ ที่สามารถส่งเข้าไปในร่างกายเพื่อทำลายเซลล์มะเร็งหรือเข้าไปจัดไปมันอุดตันในเส้นเลือดโดยไม่ต้องผ่าตัด หรือสร้างอนุภาคขนาดเล็กมาใช้ในการนำยาไปรักษาในจุดที่เป็นโรคโดยไม่มีผลข้างเคียงต่อส่วนอื่นๆ ของร่างกาย เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้นการพัฒนา ICT Biotechnology Material Technology และ Nanotechnology ได้มีการผสมผสานกัน (Convergence) จนก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่อย่างมากมาย ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เช่น การพัฒนา Biomaterials Bioinformatics and Bio-computing Organics Memory Chips และ Gene Chips เป็นต้น ทั้งนี้ นาโนเทคโนโลยี มีแนวโน้มที่จะมีบทบาทสำคัญในอนาคต โดยผสมผสานกับเทคโนโลยีอื่นๆ เพื่อสร้างนวัตกรรม ซึ่งปัจจุบันประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านนาโนเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จาก ประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้ลงทุนเพื่อพัฒนานาโนเทคโนโลยี จำนวน 116 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ 4,736.28 ล้านบาท ในปี 2540 และเพิ่มขึ้นเป็น 700 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ 17,230.26 ล้านบาท ในปี 2546 ส่วนในปี 2547 ได้มีการจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้ถึง 847 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือประมาณ 4,583.01 ล้านบาท ซึ่งได้มีการประมาณการว่า การลงทุนของรัฐบาลกลางสหรัฐอเมริกาคิดเป็นเพียงหนึ่งในสามของการลงทุนของรัฐบาลต่างๆ ทั่วโลก

สิ่งแวดล้อม

ปัญหาโลกร้อนกลายเป็นหัวข้อถกเถียงกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญกับโลกอย่างมาก เป็นปัญหาที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อโลกอย่างรุนแรง เราจะเห็นได้ว่าอุทกภัยต่างๆ ที่เกิดขึ้น น้ำแข็งขั้วโลกละลายทำให้ภาวะของโลกเปลี่ยนไป จะเห็นได้ว่า ในหลายธุรกิจเริ่มรณรงค์เรื่องภาวะโลกร้อน ผู้ประกอบการจะต้องคำนึงถึงและประเมินในประเด็นต่างๆ เช่น ผลกระทบต่อสังคม ปริมาณพลังงานที่ใช้ การขนส่ง การบำรุงรักษา การรีไซเคิล วัฏจักรของผลิตภัณฑ์นั้นๆ ตั้งแต่ต้นจนจบ การผลิตสินค้าสมัยใหม่จะเน้นเรื่องการใช้ผลิตภัณฑ์ที่สามารถย่อยสลายได้ รวมทั้งสามารถนำมา Recycle ได้ ซึ่งรวมถึงกระบวนการผลิตที่พยายามรบกวนปัญหาสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด และพยายามใช้สารเคมีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ไม่สร้างปัญหาให้กับโลก ปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อม เป็นปัญหาที่สังคมโลกให้ความสนใจ และรวมถึงการที่มี

กระบวนการ ISO 14000 ที่ต้องการให้ผู้ประกอบการให้ความสนใจสิ่งแวดล้อม เป็นแรงผลักดันให้ผู้ประกอบการสนใจเรื่องสิ่งแวดล้อม

2.5.2 ผลกระทบของปัจจัยด้านเทคโนโลยี

โครงสร้างเศรษฐกิจโลกได้เปลี่ยนแปลงจากการพึ่งพาภาคเกษตร (Agriculture) ไปสู่ภาคบริการ (Services) มากขึ้น โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทยก็เช่นเดียวกันที่มีการก้าวเข้าสู่การขยายตัวของภาคบริการที่มากขึ้น ซึ่งภาคบริการถือเป็นภาคธุรกิจที่ต้องใช้พื้นฐานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญ

เราต้องยอมรับเทคโนโลยีของปัจจุบันมีการพัฒนาไปได้เร็วมาก จนทำให้ในหลายธุรกิจต้องออกจากธุรกิจไป เพราะความล้ำสมัยของเทคโนโลยี ทำให้ต้องออกจากธุรกิจไป เช่น ก่อสร้างโถงลอย วิดีโอเทป เป็นต้น ปัจจุบัน การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์มีผลต่อหลายธุรกิจมาก แต่ข้อดีของธุรกิจบริการที่เทคโนโลยียังไม่มีการพัฒนารุนแรงจนส่งผลกระทบมากนัก ไม่เหมือนธุรกิจด้านคอมพิวเตอร์ ที่เทคโนโลยีรุ่นใหม่ทำให้สินค้ามีการหมดอายุเร็วขึ้น ซึ่งธุรกิจบริการได้รับผลกระทบที่ไม่รุนแรงขนาดนี้

คอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ต มีส่วนสนับสนุนการทำงานธุรกิจภาคบริการได้ดียิ่งขึ้น ทำให้การติดต่อ การสื่อสาร ได้เร็วมากขึ้น ทำให้การติดต่อให้บริการระหว่างภาคอุตสาหกรรมบริการกับกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ สะดวก รวดเร็วขึ้น และด้วยต้นทุนที่ถูกลงรวมทั้งเทคโนโลยีได้ช่วยให้การให้บริการดีขึ้น เช่น ก่อสร้างวงจรปิด ทำให้ธุรกิจรักษาความปลอดภัย มีประสิทธิภาพมากขึ้น การมีสารเคมีใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ธุรกิจความสะอาดสามารถให้บริการลูกค้า มีประสิทธิภาพดีขึ้น การมีกล้องใหม่ๆ ขนาดเล็ก หรืออุปกรณ์ด้านนกสืบใหม่ๆ ทำให้ การให้บริการของธุรกิจนกสืบดีขึ้น ทำงานง่ายขึ้น เทคโนโลยีมีส่วนสำคัญในการพัฒนาการให้บริการ ซึ่งหมายถึงธุรกิจต้องมีการลงทุนมากขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องปกติ ของการสร้าง ความแตกต่าง หรือ แข่งขันในตลาดเสรี และเมื่อพัฒนาการของเทคโนโลยีระบบ EDI และ RFID ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าและบรรจุภัณฑ์พัฒนาไปแล้ว ก็จำเป็นอย่างยิ่งที่การให้บริการและการออกแบบบรรจุภัณฑ์จะต้องพัฒนาตามให้ทันด้วยเช่นกัน

ด้วยเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นมามากบางครั้งการจ้างหน่วยงานภายนอก (Outsource) ของธุรกิจไม่ได้ถูกจำกัดเฉพาะในประเทศแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกา จ้าง Outsource ระบบ Call center ที่ประเทศอินเดีย เนื่องจากค่าแรงงานที่อินเดียถูกกว่าสหรัฐมาก ประกอบกับ เทคโนโลยี การสื่อสาร ทำให้ต้นทุนการสื่อสารระหว่างประเทศถูกมาก การดำเนินธุรกิจแบบ Globalization จึงมีมากขึ้น ปัจจุบันระบบก่อกวนวงจรปิด ทำให้เราสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเข้าไปได้ แม้ว่าเราจะอยู่ห่างไกลหรืออยู่ส่วนใดของโลก ทำให้การบริการทำได้ง่ายขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เทคโนโลยีถูกใช้เป็นเครื่องมือการตลาด ที่จะใช้เป็นจุดแข่งขันการให้บริการที่เหนือกว่าคู่แข่ง และเป็นการยกระดับราคา ทำให้สามารถเสนอราคาได้สูงกว่า มีรายได้ได้มากกว่า เทคโนโลยีถูกใช้ด้านบวก ในขณะเดียวกัน เป็นการทำให้ธุรกิจของตัวเองไม่ล้าหลัง แต่ก้าวทันเทคโนโลยีทำให้สามารถอยู่ในธุรกิจต่อไปได้

ทุกวันนี้แทบทุกบริษัท จะมี E-Mail เพื่อติดต่อสื่อสาร และมี Website เป็นของตัวเองเพื่อประชาสัมพันธ์องค์กรและผลิตภัณฑ์หรือบริการเป็นการเสริมแรงบวกด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์อีกทางหนึ่ง ด้วยอนิสงค์ของเทคโนโลยีที่ดีขึ้น การแข่งขันของผู้ให้บริการด้าน Internet ที่ต้องการฐานลูกค้าที่มากขึ้นเป็นกระแสดังกล่าวทำให้ธุรกิจต่างๆ ผลักตัวเองเข้าสู่โลกของการนำเสนอผลิตภัณฑ์ บริการ หรือผลงานผ่านทางwebsite ลูกค้าสามารถติดต่อหรือสั่งซื้อสินค้าหรือบริการทาง Website ได้

เทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทช่วยให้คนไม่ต้องเดินทางมาก แต่สามารถทำงานได้ตลอดเวลาโดยเฉพาะในธุรกิจบริการจัดหางานผ่านทางอินเทอร์เน็ต รวมทั้งโทรศัพท์ ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากโดยเฉพาะโทรศัพท์มือถือ ปัจจุบันแทบจะกล่าวได้ว่าเกือบทุกคนจะมีโทรศัพท์มือถือกันหมด และเมื่อมีการ Implement ระบบใหม่ๆ เข้ามา การระบุตำแหน่งการใช้งาน โทรศัพท์ที่สามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตได้ด้วยความเร็วสูง รวมถึงการสั่งซื้อสินค้าหรือบริการต่างๆ อาจจะมีการรวมเอา Account ของธนาคารเพื่อให้ลูกค้าสามารถใช้โทรศัพท์ทำการต่างๆ หรือ การชำระเงินแทนบัตรเครดิตโดยระบุลงใน SIM Cards ซึ่งมีวงเงินที่ให้ใช้จ่ายได้อยู่แล้ว ซึ่งระบบที่กล่าวถึงนี้แน่นอน ต้องแลกมาด้วยระบบรักษาความปลอดภัยที่ดี

ในด้านของสิ่งแวดล้อมนั้น จะเห็นได้ว่าสิ่งแวดล้อมเป็นความรับผิดชอบระยะยาวของผู้ประกอบการ ซึ่งในอนาคตลูกค้าอาจเรียกร้องที่จะให้ธุรกิจรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ผู้ประกอบการจะต้องตระหนักเพื่อเตรียมการสำหรับอนาคต เพราะในยุค ISO 9000 ลูกค้าจะซื้อสินค้าหรือวัตถุดิบชิ้นส่วนผลิตจากผู้ประกอบการที่ได้รับ ISO 9000 ภาคบริการต้องเตรียมพร้อมสำหรับอนาคต ถ้าลูกค้าในภาคการผลิตอื่นๆ ได้รับนโยบายเรื่องสิ่งแวดล้อม ทำให้ต้องเลือกผู้ประกอบการที่ได้รับ ISO 14000 ซึ่งจำเป็นต้องเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

แนวคิดในเรื่องผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม นอกจากจะออกแบบให้มีกระบวนการผลิตที่ช่วยประหยัดพลังงานมาตั้งแต่ต้นแล้ว ธุรกิจการให้บริการแบบเช่าน่าจะเป็นโอกาสทางธุรกิจใหม่สำหรับยุคประหยัดพลังงานและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมนี้ โดยการนำเอาผลิตภัณฑ์ต่างๆ มาใช้ร่วมกัน เช่น การให้บริการคอมพิวเตอร์ให้เช่าตามสำนักงาน ซึ่งจะมีการปรับเปลี่ยนทุก 3 ปี 5 ปี คือเมื่อใช้งานคุ้มค่าแล้วเจ้าของผลิตภัณฑ์นั้นๆ สามารถนำไปขายต่อเป็นเครื่องมือสอง หรือนำไปแยกชิ้นส่วนเพื่อนำกลับเข้าไปยังกระบวนการผลิตเพื่อนำมาใช้ใหม่อีกก็ได้ เป็นการประหยัดพลังงานในอีกทางหนึ่ง

สรุป

ในบทนี้เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมทั่วไปของธุรกิจบริการอำนวยการ ซึ่งจะเห็นว่าธุรกิจในกลุ่มนี้เป็นธุรกิจที่ปัจจัยด้านแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นค่าจ้างแรงงาน กฎหมาย และระเบียบเกี่ยวกับแรงงานมีความสำคัญต่อธุรกิจอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจจัดหางาน ธุรกิจรักษาความปลอดภัย และธุรกิจทำความสะอาดอาคาร สำหรับในส่วนของธุรกิจถ่ายภาพและบริการบรรจุภัณฑ์นั้น ปัจจัยด้านเทคโนโลยีและปัจจัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมและผู้บริโภค มีผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจเป็นอย่างมาก และเนื่องจากธุรกิจบริการอำนวยการเป็นธุรกิจในภาคสนับสนุน จึงอ่อนไหวต่อสภาพทางเศรษฐกิจ

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมปัจจัยการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญ และพบปัญหา รุนแรงทำให้เกิดอุปสรรคแก่ผู้ประกอบการและสถานการณ์ขาดความเชื่อมั่นในการลงทุน เศรษฐกิจชะลอตัวจากปัญหาต่าง ๆ ทั้งปัญหาที่ยังค้างค้ำจากปัญหาสามชายแดนภาคใต้ที่ยังมีต่อเนื่อง ปัญหาการประท้วงจากฝ่ายพันธมิตรเพื่อค้านอำนาจรัฐและคัดค้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปัญหาการคอร์รัปชันของนักการเมืองรวมถึงคดีความจากการคอร์รัปชันที่ต่อเนื่องจากตัวนักการเมือง ทำให้เกิดปัญหาของคุณสมบัติการดำรงตำแหน่งทางการเมืองหลายตำแหน่งในรัฐบาลไม่เว้นแม้แต่ผู้นำรัฐบาลนำไปสู่ความแตกแยกของสังคมไทยเกิดการแบ่งฝ่าย จากปัญหาการเมืองนำไปสู่ภาพรวมของเศรษฐกิจที่มีผลกระทบอย่างต่อเนื่องตามมา ซึ่งนอกจากภาวะเศรษฐกิจในประเทศที่เผชิญกับการตกต่ำของเศรษฐกิจโลก และปัญหาเงินเฟ้อจากราคาน้ำมันโลกที่ขึ้นสูงขึ้นต่อเนื่อง อัตราดอกเบี้ยและผลกระทบ ปัญหาหนี้เสีย(NPL) มีผลทำให้ภาวะเงินที่สะพัดในธุรกิจลดลง ทำให้ปริมาณการบริโภคของประชาชนลดลงตามไปด้วย นอกจากนี้ นโยบายรัฐที่ไม่เด่นชัดในการสนับสนุนการลงทุนรวมถึงค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำที่มีผลกระทบต่อทุกอุตสาหกรรมมีผลต่อการลงทุนโดยตรง อุตสาหกรรมธุรกิจบริการมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับกฎหมายแรงงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่จ้างต้องไม่ได้ชัดเจน แต่ใช้ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ภาคอุตสาหกรรมธุรกิจบริการยังมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับสังคมวัฒนธรรมรวมถึงเทคโนโลยี ซึ่งปัจจุบันหันมาใช้คอมพิวเตอร์และการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นเครื่องมือในการติดต่อ เกิดความคล่องตัวในการให้บริการ โดยปัจจุบันคอมพิวเตอร์มีราคาถูกลง มีผลดีต่อการลดต้นทุนในธุรกิจภาคบริการ